

29.04.2024

HELSINGIN KAUPUNGINHALLITUS

ESITYSLISTA

18 - 2024

KOKOUSKUTSU

Kokousaika 29.04.2024 klo 16:00
Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali
Käsitellään Tällä esityslistalla mainitut asiat

Kaupunginhallitus

29.04.2024

Asia	Sivu
1 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta	1
2 Pöydälle 22.04.2024 Helsingin kaupungin Hopeatien palvelutalon toiminnan siirtäminen liikkeenluovutuksena Helsingin Seniorisäätiö sr:lle 1.1.2025 alkaen	2
3 V 15.5.2024, Kaupunginhallituksen konsernijaoston jäsenen ja varajäsenen valinta	8
4 V 15.5.2024, Vuoniityn peruskoulun Heteniityntien toimipisteen perusparannuksen ja laajennuksen hankesuunnitelma	10
5 V 15.5.2024, Valtuutettu Mari Holopaisen aloite Kulosaaren 1960-luvun ostoskeskuksen säilyttämisestä	16
6 V 15.5.2024, Valtuutettu Laura Korpisen aloite Kaivokadun säilyttämisestä avoimena autoilijoille	27
7 Sijoitus Itärata Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon vuonna 2024	32
8 Lausunto kansallisen lapsistrategian toimeenpanosuunnitelmasta	36
9 Lainan myöntäminen Helsingin Väylä Oy:lle	60
10 Lainan myöntäminen Helsingin Uusi yhteiskoulu Oy:lle	63
11 Helsingin kaupungin työllisyyspalveluliikelaitokseen sijoitettavien virkojen perustaminen 6.5.2024 lukien	68
12 Oikaisuvaatimus työllisyysjohtajan päätökseen koskien työllisyydenhoidon järjestöavustuksia vuodelle 2024	71
13 Yhteistyösopimus pääkaupunkiseudun tiedeyhteistyön toteuttamisesta 2024–2028	79
14 Alueen varaaminen Yrjö ja Hanna -säätiö sr:lle vanhusten palveluasuntohankkeen suunnittelua varten (Kannelmäki, tontti 33149/1)	83
15 Valtuutettu Juhani Strandénin aloite Hanasaaren hiilivoimalan säilyttämisestä energiantuotannossa	88
16 Kaupunginvaltuuston 24.4.2024 tekemien päätösten täytäntöönpano	90
17 Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen	92

29.04.2024

Asia/1

1

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus valitsee pöytäkirjantarkastajiksi Tuomas Rantasen ja Sari Sarkomaan sekä varatarkastajiksi Marcus Rantalan ja Maarit Vierusen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

29.04.2024

Asia/2

2

Helsingin kaupungin Hopeatien palvelutalon toiminnan siirtäminen liikkeenluovutuksena Helsingin Seniorisäätiö sr:lle 1.1.2025 alkaen

Pöydälle 22.04.2024

HEL 2024-003428 T 00 01 05

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut - palvelukokonaisuuden Hopeatien palvelutalon toiminnan siirtämisen Helsingin Seniorisäätiö sr:lle (jäljempänä Seniorisäätiö) 1.1.2025 alkaen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti.

Esittelijän perustelut

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta esittää 9.4.2024 § 67, että Hopeatien palvelutalon toiminta siirretään Helsingin Seniorisäätiölle liikkeenluovutuksena 1.1.2025 alkaen.

Liikkeenluovutuksesta on laadittu Helsingin ja Seniorisäätiön kesken liikkeenluovutus sopimus, jonka luonnos on tämän esityksen liitteenä 1.

Liikkeenluovutus

Liikkeenluovutus sopimuksessa sovitaan Helsingin kaupungin Hopeatien palvelutalon toimintojen siirtämisestä kokonaisuudessaan Helsingin Seniorisäätiölle.

Hopeatien palvelutalon liikkeenluovutus on osa Pohjois-Haagan seniorikeskus -hankkeen toteutusta. Hankkeen toteutukseen liittyy Hopeatien ympäristön kaavamuutos, jonka kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 1.2.2023 § 27. Pohjois-Haagan seniorikeskuksesta on laadittu tarvekuvaus, jonka sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan johtoryhmä on hyväksynyt 13.3.2023.

Tavoiteaikatauluna on hankesuunnittelu sekä yleis- ja toteutus suunnittelu vuosina 2023–2025, minkä jälkeen on rakentaminen vuosina 2025–2028. Hopeatien palvelutalon sekä Seniorisäätiön Mariankodin ja Pakilakodin tilojen yhdistyessä on johtamisen ja toiminnan kannalta tarkoituksenmukaista yhdistää myös toiminnot yhdeksi kokonaisuudeksi.

Seniorisäätiö on Helsingin kaupungin tytäryhteisö ja kuuluu kaupunkikonserniin. Seniorisäätiö on perustettu tukemaan ikäihmisten asemaa palvelun saajina Helsingissä, ja se täydentää toiminnallaan kaupungin

29.04.2024

Asia/2

vanhuspalveluita. Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala ostaa kaikki Seniorisäätiön asiakaspaikat. Asiakkaat sijoittuvat Seniorisäätiön ympärivuorokautiseen hoitoon sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelun arviointi- ja sijoitustoiminnan päätöksellä.

Luovutettava kohde sisältää käyttöoikeuden Hopeatien palvelutalon vuonna 2007 valmistuneen rakennuksen tiloihin, joissa on asukaspaikkoja yhteensä 96: asukaspaikat jakaantuvat palveluasuntoihin (54 asuntoa) ja kolmessa kerroksessa sijaitseviin ryhmäkotiasuntoihin (39 asuntoa). Hopeatien palvelutalossa on yhteensä 87 vakanssia, jotka siirtyvät liikkeenluovutuksessa. Siirtyvän toiminnan budjetti on noin 6,2 miljoonaa euroa ja tulojen budjetti noin 1,0 miljoonaa euroa. Tulojen ja menojen toteuma on liitteenä 2.

Seniorisäätiö hankkii luovutuksen kohteena olevan toiminnallisen kokonaisuuden tuottamisessa välttämättömät ICT-laitteet, joiden avulla mahdollistetaan palvelujen turvallinen ja häiriötön jatkuminen liikkeenluovutuksen jälkeen. Kaupunki vastaa hankinnoista syntyvistä kustannuksista. Kertaluontoisia kustannuksia tulee yhteensä noin 110 000 euroa, joista tietoliikenneverkkoon liittyviä kustannuksia on noin 50 000 euroa ja ICT-laittehankintoihin sekä -asennuksiin liittyviä kustannuksia on noin 60 000 euroa. Seniorisäätiö käyttää hankkimiaan ICT-laitteita sille luovutettavan Hopeatien palvelutalon toiminnan tuottamiseen. Muilta osin tavoitteena on, että muutos on kustannusneutraali.

Siirrettävien aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä käyttöomaisuuden arvo on niiden kirjanpitoarvo 31.12.2024.

Henkilöstö

Liikkeenluovutuksesta on laadittu henkilöstön siirtoa koskeva asiakirja, joka on tämän esityksen liitteenä 3. Henkilöstön siirtoa koskevassa asiakirjassa esitetään siirron vaikutukset henkilöstön asemaan. Asiakirja on hyväksytty Helsingin kaupunginkansliassa 6.3.2024 työnantajan ja henkilöstön edustajien neuvottelussa. Tilaisuudessa oli mukana työnantajan edustaja myös Seniorisäätiöstä.

Hopeatien palvelutalon henkilöstö siirtyy vastaanottavan työnantajan (Helsingin Seniorisäätiö sr) palvelukseen. Siirtyviin työntekijöihin sovelletaan työsopimuslain 1 luvun 10 §:n liikkeenluovutusta koskevia säännöksiä ja siirtyvään viranhaltijaan kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 5 luvun 25 §:ää viranhaltijan asemasta liikkeenluovutuksessa. Henkilöstö siirtyy liikkeenluovutuksen periaattein niin sanottuina vanhoina työntekijöinä.

Liikkeenluovutuksen voimaantulopäivä sekä toiminnan ja henkilöstön siirtopäivä on 1.1.2025. Määräaikaisessa palvelussuhteessa olevien

henkilöiden palvelussuhde on voimassa, kunnes aiemmin sovittu määräaika päättyy. Uuden työsopimuksen tekeminen ei liikkeenluovutuksessa ole välttämätöntä.

Liikkeenluovutuksen kohteena olevassa toiminnossa on yhteensä 87 vakanssia. Kaikkia vakansseja ei ole täytetty ja jollain vakanssilla saat-
taa olla vakinainentyöntekijä ja määräaikainen sijainen. Kaikki siirtohet-
kellä näissä tehtävissä olevat henkilöt siirtyvät Seniorisäätiön palveluk-
seen.

Hopeatien palvelutalon koko henkilöstöä on tiedotettu muutoksesta ar-
jen yhteistoimintapalaverissa 1.12.2023 ja 8.12.2023. Henkilöstölle on
järjestetty virallisesti yhteistoimintakokoukset 16.1.2024 ja 30.1.2024.

Liikkeenluovutusta on käsitelty sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluiden
henkilöstötoimikunnassa 20.2.2024, toimialan henkilöstötoimikunnassa
26.2.2024 ja kaupungin henkilöstötoimikunnassa 11.3.2024.

Henkilöstön siirtoa koskeva tarkempi kuvaus käy ilmi päätöshistoriasta.

Sidosyksikköhankinta ja valtiontukiarviointi

Helsingin kaupunki on liikkeenluovutuksen jälkeenkin palvelujen järjes-
täjä ja Seniorisäätiö palvelujen tuottaja, jolta kaupunki hankkii siirret-
tyyn toimintaan kuuluvat palvelut lain julkisista hankinnoista ja käyttöoi-
keussopimuksista (1397/2016, hankintalaki) 15 §:n mukaisena sidos-
yksikköhankintana ostopalvelusopimuksilla. Helsingin kaupunki ostaa
Seniorisäätiölle liikkeenluovutuksella siirrettävät palvelut 1.1.2025 lu-
kien. Ostopalvelusopimuksista toisessa sovitaan ympärivuorokautisen
palveluasumisen ostamisesta ja toisessa palvelukeskustoiminnan os-
tamisesta. Sopimukset ovat liitteenä 4.

Ostopalvelusopimuksilla varmistetaan palvelujen häiriötön jatkuvuus ja
riittävyys Hopeatien palvelutalon asiakkaille. Liikkeenluovutus ei hei-
kennä asiakkaiden asemaa eikä palvelujen saatavuutta. Asiakkaille
turvataan jatkossakin palvelut sen tasoisina kuin ne on järjestetty tä-
hänkin mennessä Hopeatien palvelutalon toiminnassa.

Sopimuksen Euroopan unionin toiminnasta (SEUT) 107(1) artiklan mu-
kaan jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä
taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vää-
ristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotan-
onala, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsen-
valtioiden väliseen kauppaan.

Helsingin Seniorisäätiön osalta on arvioitu, että säätiön pääasiallinen
toiminta ei ole taloudellista toimintaa. Säätiö on Helsingin kaupungin

29.04.2024

Asia/2

100 prosentin määräysvallassa ja kaupungin sidosyksikkö. Säätiön pääasiallisen toiminnan, eli palveluasumisen ja laitoshoidon palveluiden tuottamisen, osalta Helsingin kaupunki on säätiön ainoa asiakas ostaen kaikki säätiön asiakaspaikat. Näin ollen Helsingin Seniorisäätiö ei ole SEUT 107(1) artiklassa tarkoitettu yritys tuottaessaan palveluasumisen ja laitoshoidon palveluita. Tarkempi valtioneuvoston päätöshistoriasta.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan kaupunginhallituksen tehtävänä on päättää asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muulle kaupungin toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle.

Hallintosäännön 24 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan kaupunginhallituksen päätöksiin perustuvat asiakirjat allekirjoittaa pormestari ja varmentaa esittelijä, ellei kaupunginhallitus toisin päättä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liikkeenluovutus sopimusluonnos Hopeatien palvelutalon toiminta Seniorisäätiölle
- 2 Tulojen ja menojen toteuma vuonna 2023 ja vuoden 2024 budjetti
- 3 Henkilöstön siirtomuistio
- 4 Sopimukset

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Helsingin Seniorisäätiö sr

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 22.04.2024 § 238

29.04.2024

Asia/2

HEL 2024-003428 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

22.04.2024 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 09.04.2024 § 67

HEL 2024-003428 T 00 01 05

Päätös

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti

- hyväksyä omalta osaltaan Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut - palvelukokonaisuuden Hopeatien palvelutalon toiminnan siirtämisen Helsingin Seniorisäätiö sr:lle (jäljempänä Seniorisäätiö) 1.1.2025 alkaen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti, ja

- esittää siirron kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi.

Lisäksi sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta oikeutti sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtajan tekemään liitteenä olevaan liikkeenluovutusluonnokseen välttämättömiä muutoksia.

Lisäksi lautakunta korostaa, että liikkeenluovutuksessa tulee varmistaa, että siirtyvän henkilöstön palvelussuhteen ehtojen ja henkilöstötetujen osalta toimitaan siten kuin lainsäädäntö velvoittaa.

Käsittely

09.04.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

29.04.2024

Asia/2

Vastaehdotus 1:

Jäsen Laura Korpinen: Teen vastaehdotuksen siten, että päätökseen liitetään loppuun seuraava kappale: Lisäksi lautakunta korostaa, että liikkeenluovutuksessa tulee varmistaa, että siirtyvän henkilöstön palvelussuhteen ehtojen ja henkilöstöetujen osalta toimitaan siten kuin lainsäädäntö velvoittaa.

Kannattaja: jäsen Maaret Castrén

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta hyväksyi yksimielisesti ilman äänestystä jäsen Laura Korpisen vastaehdotuksen.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti hyväksytyyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavasti.

26.03.2024 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maritta Haavisto, seniorikeskusten johtaja, puhelin: 09 310 44450
maritta.haavisto(a)hel.fi

29.04.2024

Asia/3

3

V 15.5.2024, Kaupunginhallituksen konsernijaoston jäsenen ja varajäsenen valinta

HEL 2024-005302 T 00 00 02

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää eron Pia Pakariselle kaupunginhallituksen konsernijaoston jäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee Maarit Vierusen kaupunginhallituksen konsernijaoston jäseneksi sekä
- valitsee Anniina Iskaniuksen varajäseneksi (Jenni Pajusen henkilökohtainen varajäsen) kaupunginhallituksen konsernijaostoon kaupunginhallituksen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Pia Pakarisen (Kok.) 14.6.2023 § 137 jäseneksi ja Maarit Vierusen varajäseneksi (Jenni Pajusen henkilökohtainen varajäsen) kaupunginhallituksen konsernijaostoon kahden vuoden toimikaudeksi. Pia Pakarinen on 11.4.2024 pyytänyt eroa konsernijaoston jäsenen luottamustoimesta ajankäytöllisten syiden takia.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

29.04.2024

Asia/3

Hallintosäännön 2 luvun mukaan kaupunginvaltuusto valitsee konsernijaoston jäsenet kahden vuoden toimikaudeksi. Jäsenet valitaan kaupunginhallituksen jäsenistä ja varajäsenistä.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 11.4.2024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Taloushallintopalveluliikelaitos
Konsernijaosto

4

V 15.5.2024, Vuoniityn peruskoulun Heteniityntien toimipisteen perusparannuksen ja laajennuksen hankesuunnitelma

HEL 2023-012827 T 10 06 00

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Vuosaassa osoitteeseen Heteniityntie 4 toteutettavan Vuoniityn peruskoulun Heteniityntien toimipisteen perusparannuksen ja laajennuksen 11.1.2024 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen laajuus noin 4 138 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 16 320 000 euroa marraskuun 2023 kustannustasossa.

Esittelijän perustelut

Hankkeen tarpeellisuus

Vuosaaren peruskoulun Heteniityntien toimipisteen tilat eivät ole riittävät alueen kasvavalle palvelutarpeelle. Lisäksi toimipisteen tilat ovat huonokuntoiset. Koulu toimii tällä hetkellä osin tilapäisissä paviljonkirakennuksissa.

Väestöennusteen mukaan Vuosaaren peruspiirissä suomenkielisten 7–15-vuotiaiden määrä laskee noin 150 lapsella vuosina 2022–2037. Samaan aikaan 1–6-vuotiaiden määrän ennustetaan kasvavan noin 200 lapsella.

Vuosaaren peruskoulun Heteniityntien toimipisteen nykyiset tilat eivät kaikilta osin vastaa koulun toiminnallisia tavoitteita eivätkä mahdollista tilojen monipuolista käyttöä. Keittiö- ja ruokailutilat ovat liian pienet koulun oppilasmäärille. Piha-, pysäköinti- ja liikennejärjestelyjä on tarve kehittää ja koulun tilojen esteettömyyttä tulee parantaa.

Vuonna 1950 valmistuneessa koulurakennuksessa on tehty aiemmin muutos- ja korjaustöitä, mutta ei kattavaa peruskorjausta. Tekniset järjestelmät ovat elinkaarensa lopussa. Rakenteiden lämmönpitävyydessä, ilmatiiveydessä ja kosteusteknisessä toimivuudessa on puutteita. Julkisivujen rappaus, ulkoportaat, parvekkeet ja katokset sekä ikkunat ja ovet ovat uusimisen ja/tai kunnostuksen tarpeessa.

Hankkeen valmistuttua koululla on käytössä tarkoituksenmukaiset tilat. Samalla voidaan luopua koulun käytössä olevista piharakennuksesta ja lisätilapaviljongista osoitteessa Heteniityntie 4.

Hankesuunnitelma

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan arvioiman tarpeen perusteella perusparannettavat ja laajennettavat tilat suunnitellaan 303:lle lapselle, 240:lle peruskoulun oppilaalle ja 63:lle esiopetukseen osallistuvalla lapsella. Tilahankkeessa turvataan tilat nykyiselle oppilasmäärälle. Esiopetustilojen sijoittaminen koulun yhteyteen mahdollistaa tilojen joustavan käytön varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen vaihtelevien tarpeiden mukaan.

Hanke toteuttaa Helsingin kaupunkistrategian 2021–2025 tavoitteita tarjoamalla turvalliset ja terveelliset oppimisympäristöt alueen lapsille ja suunnittelemalla tilat siten, että niissä on mahdollista järjestää asukkaiden ja paikallisten yhteisöjen toimintaa ja tapahtumia.

Hankkeessa perusparannetaan 1950 valmistunut kolmikerroksinen koulurakennus ja täydennetään sitä kaksikerroksisella laajennusosalla, jonka sijoituksessa ja rakenteissa varaudutaan mahdollistamaan suurempi laajentaminen tulevaisuudessa käynnissä olevan asemakaavamuutoksen mukaisesti. Uuden ja vanhan osan nivelkohtaan rakennetaan hissiaula sekä hissi palvelemaan kaikkia kerroksia.

Perusparannusosassa ajanmukaistetaan ja täydennetään hallinnon ja oppilashuollon tiloja sekä oppilaiden ja henkilöstön puku- ja pesutiloja. Aine- ja yleisopetustilojen järjestelyjä, kiintokalustusta, ja varustusta ajanmukaistetaan ja tilojen monikäyttöisyyttä kehitetään. Nykyisiä kädentaidon tiloja laajennetaan kellarikerroksessa. Wc-tilojen järjestelyjä nykyaikaistetaan ja niitä toteutetaan oppilasmäärän edellyttämät määrät kuten myös esteettömät wc-tilat. Liikuntasalin sisäänkäyntiportaanseen lisätään henkilönostin. Opetustilojen ja käytävien akustiikkaa parannetaan. Tilojen suunnittelussa varmistetaan, että toiminnalle on myös riittävästi rauhallisia oppimisen tiloja.

Uudisosa yhdistetään vanhan koulurakennuksen pohjoispäätyyn. Laajennusosan maantasokerrokseen sijoitetaan nykyvaatimusten mukainen keittiö huolto- ja varastotiloineen ja pihalle avautuva ruokasali. Toiseen kerrokseen sijoitetaan toimintatilat esiopetukselle ja musiikin opetukselle. Uusi osa on tilankäytöltään tehokas ja toiminnallisesti muuntojoustava.

Perusparannusosassa uusitaan, täydennetään, korjataan ja puhdistetaan alapohja-, kellarinseinä-, välipohja- ja yläpohjarakenteita muutos-, kosteusvaurio- ja epäpuhtausalueilla. Julkisivurappaus alustoineen uusitaan. Ullakkotiloihin sijoitetaan uudet ilmanvaihtokonehuoneet.

Tontin piha-alueiden, liikenteen ja pysäköinnin järjestelyt uudistetaan toiminnallisuus ja turvallisuus huomioiden. Piha-alueet suunnitellaan ja

29.04.2024

Asia/4

toteutetaan siten, että olemassa olevaa puustoa säilyy mahdollisimman paljon.

Hankkeesta on laadittu 11.1.2024 päivätty hankesuunnitelma kaupunkiympäristön sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialojen yhteistyönä. Hankkeen suunnittelun aikana on kuultu asiantuntijoina asemakaavoituspalvelun, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelun, kaupunginmuseon, rakennusvalvontapalvelujen ja pelastuslaitoksen edustajia sekä esteettömyysasiamiestä.

Hankesuunnitelma on liitteenä 1.

Kasvatuksen ja koulutuksen henkilöstön osallistaminen hankkeeseen

Koulun henkilökunta on osallistunut hankkeen valmisteluun tuoden tilasuunnitteluun pedagogisen ja toiminnallisen näkökulman. Osallistamisen myötä saatu palaute on otettu huomioon suunnitelmien laadinnassa. Henkilökuntaa osallistetaan käyttäjäkokousten kautta suunnitelmien jatkokehittämiseen.

Hankkeen laajuus ja rakentamiskustannukset

Hankkeen kokonaislaajuus on perusrakennuksen ja laajennuksen jälkeen 4 138 brm² (3 098 htm², 2 057 hym²) koostuen vanhasta osasta 2 941 brm² ja uudisosasta 1 197 brm².

Hankkeen rakentamiskustannukset ovat arvonlisäverottomana yhteensä enintään 16 320 000 euroa marraskuun 2023 kustannustasossa.

Tilakustannus kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle

Sisäinen kuukausivuokra on 29,05 euroa/ htm², eli yhteensä noin 90 000 euroa kuukaudessa ja noin 1 080 000 euroa vuodessa. Neliövuokran perusteena on 3 098 htm².

Sisäinen vuokra muodostuu seuraavasti:

- investointivastike 12,52 euroa/htm²/kk
- tuottovaatimus 11,22 euroa/htm²/kk
- maanvuokra 0,58 euroa/htm²/kk
- ylläpitovuokra 4,06 euroa/htm²/kk ja
- yleiskustannus 0,67 euroa/htm²/kk.

Lopullinen pääomavuokra tarkistetaan urakkavaiheen kustannusten mukaan. Ylläpitovuokra tarkistetaan valmistumisajankohdan ylläpitovuokraa vastaavaksi.

Hankkeen rahoitus

Talousarvion 2024 liitteenä olevassa talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa vuosiksi 2024–2033 on hankkeelle varattu yhteensä 15 670 000 euroa siten, että toteutus on vuosina 2024–2026.

Hankesuunnittelun aikana hankkeen laajuus ja kustannukset ovat kasvaneet, koska käyttäjän tilatarpeet ja rakennuksen korjaustarpeet ovat täsmentyneet. Hankkeen toteutuksen edellyttämä kasvanut rahoitustarve otetaan huomioon seuraavan talonrakennushankkeiden rakentamishjelman valmistelussa.

Hankkeen toteutus ja aikataulu

Hankkeen toteutus- ja ylläpitovastuu on kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden tilat-palvelulla.

Rakennustöiden on tarkoitus alkaa 10/2024 ja valmistua 06/2026. Toiminta tiloissa alkaa tavoiteaikataulun mukaan 08/2026.

Väistötilat

Koulu tarvitsee väistötilat perusparannuksen ja laajennuksen valmistamiseen saakka. Väistötilat järjestetään väliaikaisissa koulurakennuspaaviljongeissa osoitteessa Lohikäärmeenpolku 5 ja Punakiventie 4. Väistötilat on suunniteltu kaupunkiympäristön toimialan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialojen yhteistyönä. Tilakustannus on 37,30 €/htm²/kk eli noin 1 152 000 euroa/vuosi, hintatasossa syyskuu 2023.

Asiakkuusyksikkö 1:n päällikkö on 24.03.2023 § 8 päättänyt väistötiloista. Päätös on oheismateriaalissa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto sekä lapsivaikutusten arviointi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 9.4.2024 antanut hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että hanke vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita. Lausunto on kokonaisuudessaan asian päätöshistoriassa.

Tilojen toteutuksella varmistetaan nuorille fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti turvallinen ja terveellinen toimintaympäristö, jonka suunnitteluratkaisuilla tuetaan yhteisöllisyyden muodostumista.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää kaupungin hankkeita koskevista hankesuunnitelmista, kun kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

kansliapäällikkö

29.04.2024

Asia/4

Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankesuunnitelma

Oheismateriaali

1 Hankesuunnitelman liitteet_1-4 ja 6
2 Hankesuunnitelman liite 5
3 Asiakkuuspäällikkö 1 päätös 24.3.2023 § 8

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 25.01.2024
§ 3

HEL 2023-012827 T 10 06 00

Heteniityntie 4, 00960 Helsinki

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle Vuosaarella osoitteeseen Heteniityntie 4 toteutettavan Vuoniityn peruskoulun Heteniityntien toimipisteen perusparannuksen ja laajennuksen hankkeen 11.01.2024 päivätyn hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen enimmäishinta arvonnalisäverottomana on 16 320 000 euroa marraskuun 2023 kustannustasossa ja laajuus noin 4 138 brm² ehdolla, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala antaa hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon.

Käsittely

25.01.2024 Ehdotuksen mukaan

29.04.2024

Asia/4

Asian aikana kuultavana oli projektinjohtaja Merja Ikonen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Merja Ikonen, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 22010
merja.ikonen(a)hel.fi

29.04.2024

Asia/5

5

V 15.5.2024, Valtuutettu Mari Holopaisen aloite Kulosaaren 1960-luvun ostoskeskuksen säilyttämisestä

HEL 2023-012265 T 00 00 03

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Aloitteen sisältö

Valtuutettu Mari Holopainen ja 33 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan seuraavaa:

Helsingin uusi kulttuuriympäristöohjelma ohjaa siihen, että kulttuuriperinnön vaaliminen, kehittäminen ja hyödyntäminen nähdään Helsingin voimavarana. Rakennusperintö kertoo kaupungin historiasta.

Helsingistä on purettu suurin osa 1960-luvulle leimallisista, ja Helsingin ominaispiirteistä kertovista ostoskeskuksista. Yksi harvoista jäljellä olevista, Kulosaaren ostoskeskus, on arvioitu rakennushistorialliselta arvoltaan arvokkaimpaan ensimmäiseen luokkaan Helsingin kaupunginmuseon Ostari - lähiön sydän selvityksessä (2004). Vuonna 2019 Helsingin hallinto-oikeus kumosi Kulosaaren ostoskeskuksen purkamista esittäneen asemakaavamuutoksen.

Ostoskeskuksen ainutlaatuisia ominaispiirteitä ovat sen keskuspiha sekä terassi, jota rytmittävät kolmet portaat. Vuonna 1960 valmistuneen rakennuksen suunnitteli arkkitehti Erkki Karvinen. Ostoskeskuksessa toimii kauppoja ja palveluita, ja se on samalla alueen ja etenkin lasten ja nuorten tärkeä kohtaamispaikka. Lähialueen asukkaiden keskuudessa suojelu on saanut laajimman kannatuksen.

Myös osittainen suojeluratkaisu, joka mahdollistaisi lisäksi asuntorakentamista, mutta säilyttäisi arvokkaan porraspäädyn alkuperäisenä on saanut kannatusta.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsingin kaupunki edistää ostoskeskuksen suojelua tai vähintään osittaista suojelua. Helsingin hallinto-oikeuden päätös kumota purkamista esittävä asemakaavamuutos on tulkittu tukevan ostoskeskuksen säilyttämistä.

Taustaa Kulosaaren ostoskeskuksen kaavoituksesta

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641

Y-tunnus
0201256-6

Kulosaaren ostoskeskuksen omistaa Kulosaaren ostoskeskus Oy, ja rakennus sijaitsee sen omistamalla tontilla. Rakennuksen kunto on todettu huonoksi ja se edellyttää merkittävää peruskorjaamista.

Yhtiö haki kaavamuutosta vuonna 2015 ja kaupunkisuunnitteluvirasto laati sille ostoskeskuksen osittain säilyttävän kaavamuutoksen. Lautakunta kuitenkin palautti sen, minkä jälkeen laadittiin uusi kaavamuutos, joka mahdollisti rakennuksen purkamisen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaavan vuonna 2018. Kaavasta valitettiin, ja Helsingin hallinto-oikeus kumosi kaavan vuonna 2019. Kaupunki teki korkeimmalle hallinto-oikeudelle valituslupahakemuksen, joka hylättiin, eli hallinto-oikeuden päätös jäi pysyväksi.

Yhtiö uudisti kaavamuutoshakemuksensa vuonna 2020 ja sen jälkeen on tehty uusia selvityksiä sekä laadittu useita suunnitelmavaihtoehtoja, joissa rakennuksen osittaista suojelemistakin on testattu. Lopputuloksena on kuitenkin se, että yhtiön mielestä taloudellista kannattavuutta ei saada syntymään ellei rakennusta pureta kokonaan. Yhtiö hakee kaavamuutosta, jossa nykyinen rakennus purettaisiin kokonaan ja tilat osoitettaisiin asumiseen ja liiketiloiksi.

Aloitteesta saadut lausunnot

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnot.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää kannatettavana sitä, että Helsingin kaupunki edistää Kulosaaren 1960-luvun ostoskeskuksen suoje-
lua tai vähintään osittaista suoje-
lua, mikä tarkoittaa sitä, että pyritään löytämään ratkaisu, jolla ainakin osa alkuperäisestä ostoskeskuksesta voidaan säilyttää. Helsingin kaupunginmuseo on arvioinut rakennuksen säilyttämistä arkkitehtonisten ja kulttuurihistoriallisten arvojen vaalimisen näkökulmasta. Rakennuksen säilyminen kokonaan tai osittain erilaisia kaupallisia tai muita palveluja tarjoavana rakennuksena osana Kulosaaren 1960-luvun metsäkaupunki-ideologian mukaista kerrostaloaluetta olisi kulttuurista kestävyyttä edistävää ja kaupunginosan identiteettiä säilyttävää.

Kulosaaren ostoskeskusrakennuksen kulttuurihistoriallinen, arkkitehtoninen ja ympäristöarvo on todennettu tehdyissä selvityksissä. Kulosaaren ostoskeskuksen rakennushistoriaa, sen kulttuurihistoriallista ja rakennustaiteellista merkitystä sekä korjattavuutta on edelleen selvitetty vuoden 2023 aikana. Lisäksi kaupunkiympäristön toimiala on päivittänyt kaupunginmuseon ostoskeskusinventointia Ostari, lähiön sydän 2004, tekemällään tilannekatsauksella Helsingin ostoskeskuksista

(Mentu, Sakari & Ahola, Henrik. Helsingin ostoskeskukset, tilannekatsaus 11/2021. Kaupunkiympäristön aineistoja 2021). Ostoskeskustontin asemakaavan muutos on vireillä.

Helsingin kaupunginmuseon näkökulmasta Kulosaaren ostoskeskuksen kulttuurihistorialliset, rakennustaiteelliset ja kaupunkikuvalliset arvot eivät ole heikentyneet kuluneiden vuosien aikana. Vuonna 2023 tehdyt rakennushistoria- ja korjattavuusselvitykset ovat tuottaneet lisäinformaatiota alueen rakentumisesta, rakennuksen historiasta, sen arkkitehtuurista sekä sen korjattavuudesta. Rakennuksen korjaaminen terveelliseksi ja turvalliseksi edellyttäisi laajaa korjausta ja rakennusosien uusimista. Laajasta korjauksesta seuraisi mm. alkuperäisten rakennusosien purkamista ja uusimista nykyisin saatavilla olevilla vanhoja vastaavilla materiaaleilla.

Rakennuksen arkkitehtuuri olisi mahdollista pääosin säilyttää, vaikka se edellyttäisi laajaa-alaista alkuperäisten rakennusmateriaalien korvaamista uusilla. Rakennuksen autenttisuus- ja alkuperäisyysarvot heikkenisivät, mutta rakennuksen ympäristölliset arvot ja sen arkkitehtuurin keskeiset ominaispiirteet olisi mahdollisista ylläpitää.

Kulosaaren ostoskeskuksen tai sen keskeisten osien säilyttäminen olisi Helsingin kulttuuriympäristöohjelman (kaupunginhallituksen päätös 19.6.2023) toimenpiteen Kulttuuriympäristöjä ja rakennusperintöä suojellaan, vaalitaan ja käytetään Helsingin keskeisenä voimavarana, mukainen. Korjattavuusselvityksen perusteella rakennuksen vaatimat korjaustoimenpiteet on pääsääntöisesti mahdollista tehdä arkkitehtonisia ominaispiirteitä vaalien.

Lautakunta esittelee myös esimerkkejä muiden ostoskeskusten, kuten Roihuvuoren ja Puhoksen ostoskeskuksen osittain säilyttävistä kaavaratkaisuksista ja mahdollisista kaavamerkinnoista ja määräyksistä.

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta korostaa lausunnossaan, että Kulosaaren ostoskeskus on arvioitu Kaupunginmuseon selvityksessä helsinkiläisistä ostoskeskuksista arvokkaimpaan luokkaan ja kiinnittää huomiota siihen, että viime vuosina useat ostoskeskukset on purettu kokonaan, mikä nostaa jäljellä olevien arvokkaimpien ostoskeskusten arvoa rakennusperintönä kiistatta.

Lautakunta katsoo, että kaavoituksen ensisijaiseksi tavoitteeksi tulisi ottaa ostoskeskuksen säilyttäminen osittain niin, että Svinhufvudintien puolen paviljongit ja sisäpihan mittasuhteet säilyvät. Uuden asuinrakentamisen kannattaa tästä syystä olla volyymiltään riittävää, jotta kokonaisuuden taloudellinen yhtälö toimisi. Lautakunta korosti, että kaavoit-

tuksen osalta ratkaisujen tulee edetä rivakasti, koska prosessi on ollut pitkä. Lautakunta totesi kuitenkin, ettei rakennuksen kokonaan säilyttävä asemakaavan muutos ole mahdollinen.

Lautakunta ohjeisti myös, että kaavan valmistelun yhteydessä varmistettaisiin, että Kulosaarella on riittävä määrä päiväkotij- ja koulupaikkoja asukasmäärän lisääntyessä.

Kaupunginhallituksen kanta

Esittelijä toteaa, että maankäyttö- ja rakennuslaki sisältää selvityksiin ja kaavaprosessiin liittyvät säännökset, joiden perusteella valtuusto käsittelee kaavaehdotukset. Kaavoituksen ohjaaminen kaupunginvaltuustossa aloitevastauksen perusteella ennen kaavaehdotuksen valmistelua on maankäyttö- ja rakennuslain kannalta ongelmallista.

Kaupungin hallintosäännön 16 luvun 1 §:n mukaisesti kaupunkiympäristölautakunta päättää yleis- ja asemakaavoituksen sekä liikenne- ja katusuunnittelun ja muun maankäytön ohjaamisesta. Sen vuoksi tarkoituksenmukainen johtopäätös on, että kaavoitus tulee nopeasti uudelleen käynnistää ja aitojen kaavoitusvaihtoehtojen ja vuorovaikutuksen ja niiden perusteella tehdyn arvioinnin tuloksena laatia uusi kaavaehdotus kaupunkiympäristölautakunnan käsiteltäväksi. Kaupunginvaltuusto ei ole oikea taho ottamaan tässä vaiheessa kantaa kaavan sisältöön vaan se käsittelee vasta lopullisen kaavaehdotuksen lautakunnan ja kaupunginhallituksen esityksestä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n mukaan kaupunginvaltuustossa käsitellään vastaus aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua. Kaupunginhallituksen on esitettävä antamansa vastaus käsiteltäväksi kaupunginvaltuustossa viimeistään kahdeksan kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 27.09.2023 Holopainen Mari Helsingin 1960-luvun ostoskeskuksen säilyttäminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

29.04.2024

Asia/5

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 19.03.2024 § 161

HEL 2023-012265 T 00 00 03

Hankennumero 5264_234

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Kaupunkiympäristölautakunta korosti omalta osaltaan sitä, että Kulosaaren ostoskeskus on arvioitu Kaupunginmuseon selvityksessä helsinkiläisistä ostoskeskuksista arvokkaimpaan luokkaan ja lautakunta kiinnitti huomiota siihen, että viime vuosina useat ostoskeskukset on purettu kokonaan, mikä nostaa jäljellä olevien arvokkaimpien ostoskeskusten arvoa rakennusperintönä kiistatta.

Lautakunta katsoi, että kaavoituksen ensisijaiseksi tavoitteeksi tulisi ottaa ostoskeskuksen säilyttäminen osittain niin että Svinhufvudintien puolen paviljongit ja sisäpihan mittasuhteet säilyvät. Uuden asuinrakentamisen kannattaa tästä syystä olla volyymiltään riittävää, jotta kokonaisuuden taloudellinen yhtälö toimisi. Lautakunta korosti, että kaavoituksen osalta ratkaisut etenevät rivakasti, koska prosessi on ollut pitkä.

Kaavan valmistelun yhteydessä varmistettaisiin, että Kulosaarissa on riittävä määrä päiväkotij- ja koulupaikkoja asukasmäärän lisääntyessä.

27.9.2023 tehdyssä valtuutettu Mari Holopaisen ja 30 muun allekirjoittaneen valtuustoaloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki edistää ostoskeskuksen suojelua tai vähintään osittaista suojelua. Aloitteessa todetaan Kulosaaren ostoskeskuksen kulttuurihistorialliset arvot ja erityispiirteet, kulttuuriperinnön vaalimisen tärkeys ja se että suuri osa 1960-luvun ostoskeskuksista on jo purettu.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta lausuu asiasta osaltaan lausunnossaan 27.2.2024.

Kaupunkiympäristölautakunta totesi, että huolimatta ostoskeskuksen kulttuuri- ja rakennushistoriallisista arvoista, on osoittautunut mahdottomaksi edistää rakennuksen säilymistä sen suojelevalla asemakaavalla. Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että alueelle tulee laatia asemakaava, jossa turvataan alueen palvelut ja osoitetaan kaupunkivaan sopiva määrä täydennysrakentamista.

Kaupunkiympäristölautakunta totesi, että Kulosaaren ostoskeskukselle on vuonna 2017 laadittu ja vuonna 2018 hyväksytty asemakaava, joka myöhemmin 21.2.2019 kumoutui hallinto-oikeuden päätöksellä. Kaavassa ostoskeskuksen purkaminen oli mahdollistettu.

Taustaa

Ostoskeskusyhtiön hakemuksesta on vuodesta 2020 lähtien valmisteltu uutta asemakaavaa kumoutuneen kaavan tilalle. Ostoskeskuksen tontille on yhtiön ja sen sopimuskumppanin toimesta laadittu useita vaihtoehtoisia, osittain säilyttäviä suunnitteluratkaisuja sekä kokonaan ostoskeskuksen purkava vaihtoehto.

Tavoitteena on ollut varmistaa toimivankokoisen päivittäistavarakaupan sijoittuminen, harkittu määrä muuta liiketilaa, julkisen kokoavan kaupunkitilan tarjoaminen kulosaarelaisille ja kaupunkikuvaan kauniisti sopiva määrä uutta asuntorakentamista. Lisäksi on tavoiteltu kulttuurihistoriallisten arvojen säilyttämistä tai kokonaan purkavassa vaihtoehdossa alkuperäisen ratkaisun kaupunkikuvallista ja toiminnallista ajatusta.

Pisimmälle kehitetyssä osittain säilyttävässä ratkaisussa ostoskeskuksen Svinhufvudintien puoleiset kolme paviljonkiosaa ja sisäpihan mittasuhteet säilyisivät ja tontin pohjois- ja itäreunalle rakennettaisiin uudet 6-kerroksiset asuinrakennukset. Päivittäistavarakauppa sijoittuisi tontin itärajalla olevan asuintalon pohjakerrokseen. Asukaspysäköinti sijoittuisi uudisrakennuksen kellariin sekä pihakannen alle.

Ostoskeskuksen kokonaan purkavassa vaihtoehdossa tontille sijoittuisi kaksi 4–5-kerroksista terassoituvaa asuinkeuhkaloa. Rakennusten ensimmäisiin kerroksiin sijoittuisi päivittäistavarakaupan tilaa, erikoiskaupan tilaa sekä kahvila- ja ravintolatilaa. Asukaspysäköinti sijoittuisi pihakannen alle.

Vaihtoehtojen taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset

Ostoskeskusyhtiö on teettänyt ja toimittanut selvitykset korjattavuudesta sekä tehnyt taloudelliset tarkastelut rakennuksen osittain säilyttävästä vaihtoehdosta. Yhtiön kantana on, että kokonaan tai osittain säilyttävä vaihtoehto ei ole taloudellisesti toteuttamiskelpoinen ratkaisu. Lisäksi yhtiön osakkaat ovat ilmoittaneet, ettei säilyttävä vaihtoehto mahdollista liiketoiminnan jatkamista. Osakkaat ovat todenneet, että eivät saa rahoitusta korjauksille, koska ostoskeskusrakennus on todennettu arvottomaksi, vaikka sijaitseekin omalla tontilla.

Käsittely

19.03.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

29.04.2024

Asia/5

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Ulla Jaakonaho, erityisasiantuntija Karri Kyllästinen ja tiimipäällikkö Anu Kuutti. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Lisätään lausuntoehdotuksen ensimmäiseksi kappaaleeksi: "Kaupunkiympäristölautakunta korostaa omalta osaltaan sitä, että Kulosaaren ostoskeskus on arvioitu Kaupunginmuseon selvityksessä helsinkiläisistä ostoskeskuksista arvokkaimpaan luokkaan ja lautakunta kiinnittää huomiota siihen, että viime vuosina useat ostoskeskukset on purettu kokonaan, mikä nostaa jäljellä olevien arvokkaimpien ostoskeskusten arvoa rakennusperintönä kiistatta.

Lautakunta katsoo, että kaavoituksen ensisijaiseksi tavoitteeksi tulee ottaa ostoskeskuksen säilyttäminen osittain niin että Svinhufvudintien puolen paviljongit ja sisäpihan mittasuhteet säilyvät. Uuden asuinrakentamisen kannattaa tästä syystä olla volyymiltään riittävää, jotta kokonaisuuden taloudellinen yhtälö toimisi. Lautakunta korostaa, että kaavoituksen osalta ratkaisut etenevät rivakasti, koska prosessi on ollut pitkä."

Kannattaja: Mia Haglund

Vastaehdotus:

Jenni Pajunen: Lisätään lausuntoehdotukseen: "Kaavan valmistelun yhteydessä varmistetaan, että Kulosaarissa on riittävä määrä päiväkotij- ja koulupaikkoja asukasmäärän lisääntyessä."

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Jenni Pajusen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Otto Meri, Jenni Pajunen, Katri Penttinen, Kalle Pusa, Risto Rautava

Ei-äännet: 7

Mia Haglund, Jenni Hjelt, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Anni Sinnemäki

Tyhjä: 1

Mika Raatikainen

29.04.2024

Asia/5

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 7 - 5.

05.03.2024 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ulla Jaakonaho, arkkitehti, puhelin: 310 37113
ulla.jaakonaho(a)hel.fi
Anu Kuutti, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 37154
anu.kuutti(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 27.02.2024 § 24

HEL 2023-012265 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Holopaisen valtuustoaloitteesta koskien Kulosaaren 1960-luvun ostoskeskuksen säilyttämistä:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta lausuu aloitteesta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta. Kaupunkiympäristölautakunta lausuu aloitteesta omassa lausunnossaan asemakaavoituksen näkökulmasta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää kannatettavana sitä, että Helsingin kaupunki edistää Kulosaaren 1960-luvun ostoskeskuksen suoje-
lua tai vähintään osittaista suojelua, mikä tarkoittaa sitä, että pyritään löytämään ratkaisu, jolla ainakin osa alkuperäisestä ostoskeskuksesta voidaan säilyttää.

Helsingin kaupungin museo on arvioinut rakennuksen säilyttämistä arkkitehtonisten ja kulttuurihistoriallisten arvojen vaalimisen näkökulmasta. Rakennuksen säilyminen kokonaan tai osittain erilaisia kaupallisia tai muita palveluja tarjoavana rakennuksena osana Kulosaaren 1960-luvun metsäkaupunki-ideologian mukaista kerrostaloaluetta olisi kulttuurista kestävyttä edistävää ja kaupunginosan identiteettiä säilyttävää. Kulosaaren ostoskeskusrakennuksen kulttuurihistoriallinen, arkkitehtoninen ja ympäristöarvo on todennettu tehdyissä selvityksissä.

Kulosaaren ostoskeskuksen rakennushistoriaa, sen kulttuurihistoriallista ja rakennustaiteellista merkitystä sekä korjattavuutta on edelleen

selvitetty vuoden 2023 aikana. Lisäksi kaupunkiympäristön toimiala on päivittänyt kaupunginmuseon ostoskeskusinventointia Ostari, lähiön sydän 2004, tekemällään tilannekatsauksella Helsingin ostoskeskuksista (Mentu, Sakari & Ahola, Henrik. Helsingin ostoskeskukset, tilannekatsaus 11/2021. Kaupunkiympäristön aineistoja 2021). Ostoskeskustontin asemakaavan muutos on vireillä.

Helsingin kaupunginmuseon näkökulmasta Kulosaaren ostoskeskuksen kulttuurihistorialliset, rakennustaiteelliset ja kaupunkikuvalliset arvot eivät ole heikentyneet kuluneiden vuosien aikana. Vuonna 2023 tehdyt rakennushistoria- ja korjattavuusselvitykset ovat tuottaneet lisäinformaatiota alueen rakentumisesta, rakennuksen historiasta, sen arkkitehtuurista sekä sen korjattavuudesta. Rakennuksen korjaaminen terveelliseksi ja turvalliseksi edellyttäisi laajaa korjausta ja rakennusosien uusimista. Laajasta korjauksesta seuraisi mm. alkuperäisten rakennusosien purkamista ja uusimista nykyisin saatavilla olevilla vanhoja vastaavilla materiaaleilla. Rakennuksen arkkitehtuuri olisi mahdollista pääosin säilyttää, vaikka se edellyttäisi laajaa-alaista alkuperäisten rakennusmateriaalien korvaamista uusilla. Rakennuksen autenttisuus- ja alkuperäisyysarvot heikkenisivät, mutta rakennuksen ympäristölliset arvot ja sen arkkitehtuurin keskeiset ominaispiirteet olisi mahdollisista ylläpitää.

Kulosaaren ostoskeskuksen tai sen keskeisten osien säilyttäminen olisi Helsingin kulttuuriympäristöohjelman (kaupunginhallituksen päätös 19.6.2023) toimenpiteen Kulttuuriympäristöjä ja rakennusperintöä suojellaan, vaalitaan ja käytetään Helsingin keskeisenä voimavarana, mukainen. Korjattavuusselvityksen perusteella rakennuksen vaatimat korjaustoimenpiteet on pääsääntöisesti mahdollista tehdä arkkitehtonisia ominaispiirteitä vaalien.

Esimerkkejä osittain säilytetyistä ostoskeskuksista

Ostoskeskusrakennuksen tai sen osittaisen suojelun taso määriteltäisiin asemakaavan suojelumääräyksellä. Sr-2-määräyksen käytössä oleva sisältö (Asemakaavoituksen ohje kaavamerkintöjen laatimiseksi. 2019) on seuraava: "Rakennustaiteellisesti, historiallisesti tai kaupunkikuvallisesti arvokas suojeltava rakennus. Suojelu koskee rakennuksen julkisivuja ja vesikattoa. Rakennuksessa tehtävät korjaustyöt ja muutokset eivät saa heikentää sen arvoa tai hävittää sen ominaispiirteitä. Rakennusta ei saa purkaa." Nykyisin käytössä oleva lievempi sr-3 määräys on seuraava: "Kaupunkikuvallisesti arvokas suojeltava rakennus, jonka ominaispiirteet on säilytettävä. Rakennusta ei saa purkaa." Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan suojelumääräyksen tason määrittelyssä olisi otettava huomioon rakenteiden uusimisen laajuus suhteeseen

sa säilytettäviin rakenteisiin ja julkisivumateriaaleihin sekä arkkitehtonisen volyymin mahdolliset muutokset, kuten esim. purkamisen osuus.

Suojelumääräystä sr-2 on käytetty esimerkiksi Roihuvuoren ostoskeskuksen osittain säilyttävässä uudistuksessa, jossa säilyneen osalta määrätään esimerkiksi, että erityisesti julkisivujen korjauksessa on käytettävä alkuperäistoteutuksen mukaisia materiaaleja.

Toinen esimerkki ajankohtaisesta osittaisen suojelun suunnittelusta on Puotinharjun Puhos. Puhoksen vanhin osa on arvotettu kaupunginmuseon ostoskeskusinventoinnissa 1 luokkaan: rakennus on arkkitehtuuriltaan erittäin harkittu ja viimeistelty, ja se on ympäristöarvoiltaan erittäin merkittävä. Tämän takia Puhoksen vanhinta osaa ja sen arkkitehtuuria tulee kaupunginmuseon näkemyksen mukaan vaalia huolella. Myös ostoskeskusosakeyhtiö on nähnyt osittaisen suojelun vahvistavan kohteen vetovoimaa. Helsingin kaupungin järjestämän Itä-Helsingin keskustan arkkitehtikilpailun kilpailuohjelmassa kokonaisuuden 1980-luvulla rakennetuille, alkuperäisestä suunnitelmasta poikkeaville, laajennusosille on osoitettu purkumahdollisuus, ja samalla mahdollisuus rakentaa tilalle asuin- ja liikerakentamista.

Asemakaavoitustyön taustaa

Asemakaavoituksessa on tutkittu yhdessä omistajatahon kanssa vaihtoehtoa, jossa nykyisestä ostoskeskusrakennuksesta säilyisi länsiosan paviljongeista kolme sekä portaikkoaihe, lisäksi tontille sijoittuisi kahden muun paviljongin tilalle kaksi kuusikerroksista asuinrakennusta, joista toisen alakertaan tulisi päivittäistavarakauppa. Asuinrakennuksen ja paviljonkien väliin jäävän pihatilan alle rakennettaisiin autohalli noin 40 autopaikalle. Suunnitelmassa olisi asumista yhteensä noin 5 800 k-m². Liiketilojen ja niihin liittyvien apu- ja varastotilojen määrä kahdessa kerroksessa nousisi noin 2 300 k-m²:iin, mikä olisi 800–1 300 k-m² ylisin, mikä olisi kaupallisen selvityksen alueelle mukaan sopiva määrä. Hakija ei pitänyt vaihtoehtoa realistisena.

Asemakaavan muutoksen valmistelussa on tutkittu 11 osittain säilytettävää vaihtoehtoa. Ostoskeskuksen omistajataho ei kuitenkaan pitänyt säilytettävää tai osittain säilytettävää vaihtoehtoa mahdollisena. Tämän takia asemakaavaratkaisua on ryhdytty tutkimaan myös uudisrakentamisena, joka mahdollistaa asumista ja liiketilojen järjestämistä tontilla. Tavoitteena on ollut sovittaa uudisrakentaminen tontille alueen asemakaavallisia ja arkkitehtonisia arvoja kunnioittaen ja tuomalla uudisrakennukseen muistumia ostoskeskuksen porrastetusta arkkitehtuurista.

Kaupunginmuseon lausunto 2017 laaditun asemakaavan muutosehdotuksesta

29.04.2024

Asia/5

Kaupunginmuseo lausui Kulosaaren ostoskeskusta koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta 5.6.2017, joka perustui ostoskeskusrakennuksen poistamiseen tontilta. Kaupunginmuseo olisi puoltanut osittain säilyttävää ratkaisua.

Lausunnossaan kaupunginmuseo totesi mm. seuraavaa: ”Kaupunginmuseo on tehnyt inventoinnin ostoskeskuksista ja arvottanut ne tavoitteena säilyttää kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokaimmat (Ostari. Lähiön sydän. Helsingin kaupunginmuseo 2004). Kulosaaren ostoskeskus on arvotettu korkeimpaan 1-luokkaan: Arkkitehtuuriltaan erittäin harkittuja ja viimeistelyjä, hyvin säilyneitä ja ympäristöarvoiltaan erittäin merkittäviä ostoskeskuksia. Nyt esillä olevan asemakaavan muutos edellyttää Kulosaaren ostoskeskuksen purkamista ja sen korvaamista katutasoisen liiketiloilla sekä niiden päälle sijoittuvilla asuinkerrostaloilla. Kokonaan purkava vaihtoehto ei ole kaupunginmuseon suojelutavoitteiden mukainen, koska se merkitsisi merkittäviä rakennetun ympäristön arvojen menettämistä. Kulosaaren ostoskeskuksen kulttuurihistorialliset, rakennustaiteelliset ja kaupunkikuvalliset arvot on todennettu. Edellä mainitut arvot hävitetään lopullisesti, mikäli rakennus puretaan. Näin ollen kaupunginmuseo ei puolla asemakaavan muutosehdotusta.”

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Sari Saresto, kulttuuriympäristöpäällikkö, puhelin: 09 310 36483
sari.saresto(a)hel.fi

29.04.2024

Asia/6

6

V 15.5.2024, Valtuutettu Laura Korpisen aloite Kaivokadun säilyttämisestä avoimena autoilijoille

HEL 2023-012892 T 00 00 03

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Laura Korpinen ja 24 muuta valtuutettua ovat 11.10.2023 jätetyssä aloitteessaan esittäneet, että Kaivokatu tulee säilyttää avoimena autoliikenteelle sujuvan poikittaisliikenteen varmistamiseksi Helsingin ydinkeskustassa. Jalankulkumahdollisuudet Kaivokadulla ovat jo erittäin hyvät: jalkakäytävät ovat leveät, kadunylitys onnistuu hyvin sekä katutasossa liikennevalojen turvin että myös kadun ali asematunnelin kautta.

Kaivokadun sulkeminen autoliikenteeltä aiheuttaisi ruuhkia ydinkeskustaan muille kaduille, pidentäisi kaupunkilaisten matka-aikoja ja haittaisi yritysten toimintaedellytyksiä. Kaivokadun moitittu epäviihtyisyys ei johdu henkilöautoista, vaan puiden puuttumisesta, joita ei asematunnelin päälle pysty jatkossakaan istuttamaan. Me allekirjoitetut valtuutetut esitämme, että Kaivokatu on säilytettävä jatkossakin avoimena autoliikenteelle.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto.

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto

Lautakunta toteaa, että kaupunki pitää tärkeänä perustaa Kaivokadun liikenteellistä roolia koskeva päätös tarkempiin selvityksiin, jotka ovat käytettävissä ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistuessa päätöksentekoon touko-kesäkuussa 2024.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi 19.9.2023 tavoitteet ja periaatteet ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimisen lähtökohdiksi. Yksi suunnitelman valmistelua ohjaavista periaatteista on ydinkeskustan poikittaisen autoliikenteen suunnittelu Esplanadin muodostamaan pääyhteyteen tukeutuen. Tämä periaate mahdollistaa Kaivokadulla risteävän jalankulkuliikenteen priorisoimista ja joukkoliikenteen painottamista. Käytännössä se tarkoittaa läpiajavan autoliikenteen rajoittamista Kaivokadulla ja kadun muuttamista joukkoliikenteelle, kä-

velyille ja pyöräliikenteelle varatuksi kaduksi Rautatieaseman kohdalla. Kyseisen ratkaisun katsotaan olevan keskeinen keino toteuttaa tavoitetta kansainvälisesti korkealaatuisesta kävelykeskustasta. Samalla se vastaa kävelykeskustan jatkosuunnittelua koskevaan kaupunginhallituksen 25.1.2021 tekemään päätökseen, jossa linjataan kävelykeskustan ja käveltvän keskustan kunnianhimoisesta laajentamisesta sekä edellytetään laatimaan suunnitelma, joka voidaan aikatauluttaa ja jota voidaan toteuttaa useammassa vaiheessa.

Kaivokadun liikenteellisen roolin muutoksella on katsottu olevan merkittäviä myönteisiä vaikutuksia kaupunkitilan viihtyisyyteen ja muutokset mahdollistavat ympäristön kehittämisen nykyistä laajemmin. Läpiajavan autoliikenteen rajoittamisella on myönteisiä vaikutuksia sitä pitkin kulkevan raitioliikenteen sujuvuuteen, jonka määrä tulee jatkossa kasvamaan huomattavasti nykyisestä. Muutoksella on positiivisia vaikutuksia Kaivokadun liikenneturvallisuuteen sekä kävelyn sujuvuuteen kadun ylityksestä johtuvien viivytysten vähentyessä. Toisaalta on tunnistettu myös kielteisiä vaikutuksia, jotka kohdistuvat esimerkiksi yksityisautoiluun keskustan sisällä ja sen läpi, logistiikkaan ja taksiliikenteeseen.

Kaivokadun tavoitetilasta on tarkoitus tehdä periaatepäätös ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Suunnitelman valmistelun ja sitä seuraavan päätöksenteon tueksi on käynnissä liikenteellinen toimivuustarkastelu, jossa Kaivokadun vaihtoehtoisten liikennejärjestelyiden vaikutukset selvitetään yksityiskohtaisesti. Liikenteellisen toimivuustarkastelun avulla saadaan tietoa siitä, miten muutokset vaikuttaisivat matka-aikoihin ja ruuhkautumiseen ydinkeskustassa. Lisäksi Kaivokadun vaihtoehtojen vaikutuksia selvitetään erillisellä elinvoimaselvityksellä. Selvitykset antavat tarvittavan tietopohjan viitoittamaan Kaivokadun ja koko ydinkeskustan liikennejärjestelmän kehittämistä kokonaisuuden kannalta tarkoituksenmukaisimpaan suuntaan. Kaivokadun liikenne- ja ympäristöratkaisujen tarkempi suunnittelu tulee perustumaan ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa esitettyyn periaatteeseen. Tässä tarkemmassa suunnitelmassa huomioidaan kadun viihtyisyyteen vaikuttavat tekijät, kuten katuvihreän määrä. Tavoitteena on rakentaa kadun peruskorjauksen yhteydessä Kaivokadulle nykyistä viihtyisämpää kaupunkitilaa.

Kaupunginhallituksen kanta

Esittelijä toteaa, että kaupungin hallintosäännön 16 luvun 1 §:n mukaisesti kaupunkiympäristölautakunta päättää yleis- ja asemakaavoituksen ja liikenne- ja katusuunnittelun sekä muun maankäytön ohjaamisesta. Kaupunkiympäristön toimialan valmistelema ehdotus ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelmaksi on valmistumassa kesäkuussa 2024 ja tarkoitus viedä sen jälkeen lautakunnan käsittelyyn. On to-

29.04.2024

Asia/6

dennäköistä, että suunnitelman merkittävyys edellyttää vähintään kaupunginhallituksen käsittelyä. Joka tapauksessa aloitemenettely ei ole oikea väline Kaivokadun liikenteellisen statuksen määrittämiseen erillisenä osana koko ydinkeskustan liikennejärjestelmästä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 4 momentin mukaan Kaupunginvaltuustossa käsitellään vastaus aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua. Kaupunginhallituksen on esitettävä antamansa vastaus käsiteltäväksi kaupunginvaltuustossa viimeistään kahdeksan kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 11.10.2023 Korpinen Laura Kaivokatu säilytettävä
avoinna autoilijoille

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 13.02.2024 § 104

HEL 2023-012892 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Ydinkeskustan poikittaisliikenteen sujuvuutta koskevassa aloitteessa esitetään Kaivokadun säilyttämistä avoinna autoilijoille.

Kaupunki pitää tärkeänä perustaa Kaivokadun liikenteellistä roolia koskeva päätös tarkempiin selvityksiin, jotka ovat käytettävissä ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistuessa päätöksentekoon touko-kesäkuussa 2024.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi 19.9.2023 tavoitteet ja periaatteet ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimisen lähtö-

kohdiksi. Yksi suunnitelman valmistelua ohjaavista periaatteista on ydinkeskustan poikittaisen autoliikenteen suunnittelu Esplanadin muodostamaan pääyhteyteen tukeutuen. Tämä periaate mahdollistaa Kaivokadulla risteävän jalankulkuliikenteen priorisoimista ja joukkoliikenteen painottamista. Käytännössä se tarkoittaa läpiajavan autoliikenteen rajoittamista Kaivokadulla ja kadun muuttamista joukkoliikenteelle, kävelyille ja pyöräliikenteelle varatuksi kaduksi Rautatieaseman kohdalla. Kyseisen ratkaisun katsotaan olevan keskeinen keino toteuttaa tavoitetta kansainvälisesti korkealaatuisesta kävelykeskustasta. Samalla se vastaa kävelykeskustan jatkosuunnittelua koskevaan kaupunginhallituksen 25.1.2021 tekemään päätökseen, jossa linjataan kävelykeskustan ja käveltävän keskustan kunnianhimoisesta laajentamisesta sekä edellytetään laatimaan suunnitelma, joka voidaan aikatauluttaa ja jota voidaan toteuttaa useammassa vaiheessa.

Kaivokadun liikenteellisen roolin muutoksella on katsottu olevan merkittäviä myönteisiä vaikutuksia kaupunkitilan viihtyisyyteen ja muutokset mahdollistavat ympäristön kehittämisen nykyistä laajemmin. Läpiajavan autoliikenteen rajoittamisella on myönteisiä vaikutuksia sitä pitkin kulkevan raitioliikenteen sujuvuuteen, jonka määrä tulee jatkossa kasvamaan huomattavasti nykyisestä. Muutoksella on positiivisia vaikutuksia Kaivokadun liikenneturvallisuuteen sekä kävelyn sujuvuuteen kadun ylityksestä johtuvien viivytysten vähentyessä. Toisaalta on tunnistettu myös kielteisiä vaikutuksia, jotka kohdistuvat esimerkiksi yksityisautoiluun keskustan sisällä ja sen läpi, logistiikkaan ja taksiliikenteeseen.

Kaivokadun tavoitetilasta on tarkoitus tehdä periaatepäätös ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Suunnitelman valmistelun ja sitä seuraavan päätöksenteon tueksi on käynnissä liikenteellinen toimivuustarkastelu, jossa Kaivokadun vaihtoehtoisten liikennejärjestelyiden vaikutukset selvitetään yksityiskohtaisesti. Liikenteellisen toimivuustarkastelun avulla saadaan tietoa siitä, miten muutokset vaikuttaisivat matka-aikoihin ja ruuhkautumiseen ydinkeskustassa. Lisäksi Kaivokadun vaihtoehtojen vaikutuksia selvitetään erillisellä elinvoimaselvityksellä. Selvitykset antavat tarvittavan tietopohjan viitoittamaan Kaivokadun ja koko ydinkeskustan liikennejärjestelmän kehittämistä kokonaisuuden kannalta tarkoituksenmukaisimpaan suuntaan. Kaivokadun liikenne- ja ympäristöratkaisujen tarkempi suunnittelu tulee perustumaan ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa esitettyyn periaatteeseen. Tässä tarkemmassa suunnitelmassa huomioidaan kadun viihtyisyyteen vaikuttavat tekijät kuten katuvihreän määrä. Tavoitteena on rakentaa kadun peruskorjauksen yhteydessä Kaivokadulle nykyistä viihtyisämpää kaupunkitilaa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja

29.04.2024

Asia/6

Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Marek Salermo, liikenneinsinööri: 09 310 37106
marek.salermo(a)hel.fi

7

**Sijoitus Itärata Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon
vuonna 2024**

HEL 2024-004702 T 00 01 05

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy yhteensä 151 800 euron sijoituksen tekemisen kahdessa 75 900 euron erässä, eräpäivinä 31.5.2024 ja 30.11.2024, Itärata Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon ja myöntää kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston käytettäväksi vuoden 2024 talousarviomäärärahoja 151 800 euroa sijoituksen maksamiseen talousarvion tililtä 8 06 02, Arvopaperit, Muut kohteet, kaupunginhallituksen käytettäväksi.

Esittelijän perustelut

Itärata Oy

Yhtiön toimialana on Lentorata—Porvoo—Kouvola nopeaan junayhteyteen liittyvä raideliikenneinfrastruktuurin suunnittelu rakentamisvalmiuteen asti. Yhtiö voi tämän lisäksi tehdä tai teettää selvityksiä hankkeen rakentamisen mahdollistamiseksi sekä hankkeeseen liittyvien hyötyjen, haittojen ja muiden vaikutusten tunnistamiseksi.

Kaupungin omistusosuus yhtiöstä on 5,06 %. Muut omistaja ovat Suomen valtio (51,00 %) Porvoon kaupunki (12,41 %), Kouvolan kaupunki (6,08 %) Lappeenrannan kaupunki (4,56 %), Kuopion kaupunki (4,05 %), Mikkelin kaupunki (3,42 %), Joensuun kaupunki (3,04 %), Imatran kaupunki (2,91 %), Pieksämäen kaupunki (2,15 %), Kajaanin kaupunki (1,77 %), Iisalmen kaupunki (1,65 %), Siilinjärven kunta (0,42 %), Lieksan kaupunki (0,22 %), Kiteen kaupunki (0,20 %), Nurmeksien kaupunki (0,19 %), Lapinlahden kunta (0,19 %), Suonenjoen kaupunki (0,14 %), Mäntyharjun kunta (0,11 %), Askolan kunta (0,10 %), Parikkalan kunta (0,09 %), Taipalsaaren kunta (0,09 %), Rautjärven kunta (0,06 %), Lapinjärven kunta (0,06 %), Myrskylän kunta (0,04 %).

Kaupungin sitoutuminen yhtiön rahoittamiseen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 16.6.2021, § 189, että kaupunki lähtee osakkeenomistajaksi Lentorata Porvoo-Kouvola-raideyhteyden suunnittelua toteuttavaan hankeyhtiöön (Itärata Oy), ja että kaupunki merkitsee perustettavan hankeyhtiön osakkeita tai muuten pääomittaa yhtiötä yhteensä enintään neljällä miljoonalla eurolla.

Kaupunginhallitus päätti 21.6.2022, § 493 täytäntöönpanopäätöksensä merkittä yhtiön osakkeita enintään 500 000 eurolla.

Yhtiön osakassopimus on hyväksytty konsernijaostossa 14.6.2021, § 79, jossa on sovittu osakkaiden sitoutumisesta hankkeen rahoitukseen.

Helsingin kaupunki allekirjoitti osakassopimuksen 28.3.2022 ja sen mukaan kaupunki merkitsi 40 000 osaketta yhteensä 101 200 eurolla. Helsingin kaupungin enimmäisrahoitusosuus osakassopimuksen mukaan on yhteensä 4 000 000 euroa. Osuus sisältää kaupungin osuuden arvioiduista suunnittelukustannuksista rakentamisvalmiuteen asti sekä hankeyhtiön toiminnanaikaisista kustannuksista. Rahoitusosuus jakautuu osakassopimuksessa esitetyn karkean arvion mukaan noin yhdeksälle vuodelle.

Osakassopimuksen perusteella kunkin osakkaan osalta rahoitussitoumus on enimmäismäärä, eikä osakkailla ole osakassopimuksen nojalla velvollisuutta rahoittaa yhtiötä enimmäismäärää enempää. Hankeyhtiön arvonlisäverotukselliseen kohteluun liittyvä epävarmuus pyritään ratkaisemaan siten, että tosiasiallinen kustannusvastuu hankeyhtiön rahoituksesta valtion ja kuntaosakkaiden välillä toteutuu mahdollisimman pitkälle rahoituskustannusten jaosta sovitun mukaisesti. Lisärahoitus edellyttää uusia erillisiä neuvotteluja ja päätöksiä. Vastaavasti hankkeen toteutusvaiheen rahoitukseen osallistuminen edellyttää erillisiä päätöksiä.

EU-tukirahoitus

Yhtiö hakee ja pyrkii saamaan täysimääräisesti Euroopan Unionin Verkkojen Eurooppa -rahoitusta ja mahdollisia muita saatavilla olevia taloudellisia tukia ja avustuksia. Yhtiökokous päättää mahdollisen tukirahoituksen vaikutuksesta osakkaiden rahoitussitoumuksiin, lähtökohdiana tukea vastaavien rahoitusosuuksien palauttaminen, jos yhtiöllä ei ole rahoitusvajetta tai vastaavasti rahoitusvajeen kattaminen, jos yhtiöllä sitä on.

Kaupungin rahoitus vuonna 2024

Vuonna 2024 kerättävä pääoma on rahoitussuunnitelman (liite 1) mukaan yhteensä 1 499 025 euroa, josta Helsingin kaupungin osakaskohdainen osuus on 151 800 euroa. Ensimmäinen rahoituskutsu on yhteissummaltaan 50% (75 900 euroa) 27.6.2023 hallituksen hyväksymästä rahoitussuunnitelmasta eräpäivällä 31.5.2024. Toinen 50% (75 900 euroa) laskutetaan myöhemmin eräpäivällä 30.11.2024.

Valtiontukiarviointi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107(1) mukaan, jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Valtiontukisääntöjä sovelletaan ainoastaan silloin, kun tuensaaja on ”yritys” (Euroopan komission tiedonanto EUVL [2016] C 262/01, kohta 6).

Itärata Oy:n toimialana on Helsingin ja Kouvolan väliseen Helsinki-Vantaan lentoaseman ja Porvoon kautta kulkevaan raideyhteyteen liittyvä raideliikenneinfrastruktuurin suunnittelu rakentamisvalmiuteen asti. Kaupunginhallitus katsoo ensisijaisesti, että yhtiö ei harjoita taloudellista toimintaa eli tarjoa tavaroita tai palveluja markkinoilla. Näin ollen se ei ole SEUT 107(1):ssa tarkoitettu yritys, eivätkä valtiontukisäännöt siten tule sovellettaviksi yhtiön omistamisen ja rahoittamisen osalta.

Raideyhteyden suunnitteluvaiheella pyritään kyseisen raideliikenneinfrastruktuurin rakentamisvalmiuteen, ja se on tällä perusteella valtiontukiarvioinnin näkökulmasta katsottavissa osaksi kokonaisrakentamishanketta. Jo suunnitteluvaiheen rahoittamista voidaan siksi arvioida infrastruktuurirahoituksen näkökulmasta. Euroopan komissio on katsonut, että vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan tai kilpailun vääristyminen on yleensä poissuljettua infrastruktuurin rakentamisessa silloin, kun infrastruktuurilla ei ole tavallisesti suoraa kilpailijoita, yksityinen rahoitus on alalla ja kyseisessä jäsenvaltiossa vähäistä ja infrastruktuurin tarkoituksena ei ole valikoivasti suosia tiettyä yritystä tai toimialaa vaan se hyödyttää koko yhteiskuntaa (komission tiedonanto EUVL [2016] C 262/01, kohta 211).

Jotta tietyn hankkeen kaikki julkinen rahoitus kuuluisi valtiontukisääntöjen soveltamisalan ulkopuolelle, on varmistettava, että infrastruktuurien rakentamiseen kohdassa 211 mainituissa tilanteissa myönnettyä rahoitusta ei voida käyttää muiden taloudellisten toimintojen, kuten infrastruktuurin toiminnan harjoittamisen, ristiin tukemiseen tai välilliseen tukemiseen (komission tiedonanto EUVL [2016] C 262/01, kohta 212). Itärata Oy:n ainoa tehtävä on kyseisen raideliikenneinfrastruktuurin suunnittelu rakentamisvalmiuteen saakka, eikä myönnettävää rahoitusta käytetä infrastruktuurin toiminnan harjoittamisen tai muiden taloudellisten toimintojen tukemiseen.

Komissio katsoo, että mahdollisten käyttäjien saataville tasavertaisin ja syrjimättömin ehdoin asetettavan rautatieinfrastruktuurin rakentaminen täyttää yleensä kohdassa 211 mainitut edellytykset ja sen vuoksi sen rahoitus ei tavallisesti vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan eikä vääristä kilpailua (komission tiedonanto EUVL [2016] C 262/01, kohta

29.04.2024

Asia/7

219). Vaikka Itärata Oy:n toiminta arvioitaisiinkin luonteeltaan taloudelliseksi, on edellä esitetyin perustein katsottava, että tuki ei vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan eikä vääristä kilpailua. Näin ollen on joka tapauksessa niin, että hankeyhtiön omistamisessa ja rahoittamisessa ei ole kyseessä SEUT 107(1) mukainen valtiontuki.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunginhallitus päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan muu toimielin tai viranhaltija päättää, mukaan sellaisen maksun suorittamisesta, joka on kaupunkia sitova eikä sitä ole mainittu talousarviossa.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Patrick Wahlman, Konsernialyytikko, puhelin: 310 33714
patrick.wahlman(a)hel.fi

Liitteet

1 Rahoituskutsu 26.3.2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kanslia

29.04.2024

Asia/8

Päätettävä tässä kokouksessa

8

Lausunto kansallisen lapsistrategian toimeenpanosuunnitelmasta

HEL 2024-004359 T 00 01 06

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa sosiaali- ja terveysministeriölle kansallisen lapsistrategian toimeenpanosta seuraavan lausunnon:

Ovatko toimenpiteet linjassa lapsistrategian vision "luodaan aidosti lapsi- ja perhemyönteinen, lapsen oikeuksia kunnioittava Suomi" kanssa?

Ovat osittain

Kansallinen lapsistrategia perustuu kolmeen pääajatukseseen.

1. Strategialla luodaan aidosti lapsi- ja perhemyönteinen, lapsen oikeuksia kunnioittava Suomi.
2. Lapsen oikeudet ja asema vakiinnutetaan niin, että lapset huomioidaan kaikessa poliittisessa ja tosiasiallisessa toiminnassa muiden yhteiskunnan jäsenten rinnalla, ja että lapset saavat tietoa heille kuuluvista oikeuksista.
3. Haavoittuvassa asemassa olevien lasten asema turvataan ja heidän tarpeensa tunnustetaan paremmin.

Nyt lausunnolla oleva toimeenpanosuunnitelma edistää näitä pääajatuksia osittain, mutta ei kaikilta osin.

Toimeenpanosuunnitelma ei myöskään täysin edistä kansallisen lapsistrategian parlamentaarisen komitean tekemiä linjauksia.

Miten lapsistrategian toimeenpanosuunnitelman tavoitteiden toteutumista ja vaikutuksia tulisi seurata?

Kokonaisuutena on tärkeää varmistaa, että toimintakertomuksen toimenpiteiden seurantaprosessi on systemaattinen, osallistava ja avoin, jotta lapsistrategian tavoitteiden toteutumista voidaan arvioida kattavasti ja tehokkaasti. Toimenpiteille tulee määritellä selkeät mittarit ja indikaattorit joilla voidaan seurata, miten ne edistävät tällä hallituskaudella kansallisen lapsistrategian linjauksia. Myös lapsistrategian linjauksille tulee määritellä mittarit. Tämä työ on hyvä aloittaa yhdessä muiden toimijoiden kanssa ja jatkaa näin jo aloitettua indikaattorityötä. Näitä voivat olla esimerkiksi lasten hyvinvointiin, terveyteen ja osallisuuteen

liittyvät tilastotiedot, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus, palvelujen käyttöaste sekä lasten ja perheiden kokemaa tyytyväisyyttä palveluihin. Edelleen tällaisia indikaattoreita voivat olla esimerkiksi Kouluterveyskyselyn mittarit (myös paikallisella tasolla verrattuna pääkaupunkiseudun alueisiin), Liitu-tutkimus, Lapsiuhritutkimus sekä palvelujen käyttötieto ja muu hyvinvointi-tieto, kuten ITLA.

Lisäksi suunnitelmassa tulisi kuvata tarkemmin, missä kaikkialla tavoitteiden toteutumista seurataan ja kuinka usein. Seuranta tulisi tehdä sekä valtion, hyvinvointialueiden että kuntien tasolla.

Seuraavat toimenpiteet toteutetaan lapsistrategiaryhmän virkatyönä. Millaisia tarkempia toimia näkemyksenne mukaan tarvittaisiin seuraavien toimenpiteiden osalta?

Lapsia koskevan tietopohjan riittävyys ja käytettävyys

Lapsia koskeva tietopohja on edelleen liian sirpaleinen ja siksi yhtenäisen tietopohjan kehittämistä tulee jatkaa yhdessä tietoa keräävien toimijoiden kanssa myös tällä hallituskaudella.

Lapsen oikeuksien sekä hyvinvoinnin edistämisen näkökulmasta on tärkeää, että lapsitieto olisi helposti saatavilla ja sitä voidaan hyödyntää mm. päätöksenteossa, palvelujen kehittämisessä sekä lasten hyvinvoinnin edistämisessä.

Lapsitiedon keräämistä ja keskittämistä tulee edistää yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, kuten viranomaisten, tutkijoiden, järjestöjen ja kansalaisyhteiskunnan kanssa, jotta tietoa voidaan kerätä tehokkaasti ja hyödyntää monipuolisesti eri tarkoituksiin. Lapsia koskevan tiedon tulee olla avointa ja helposti saatavilla eri sidosryhmille, kuten viranomaisille, tutkijoille, järjestöille ja lapsille itselleen.

Tiedon keräämisessä ja arvioinnissa olisi tarpeen kehittää lapsikeskeisiä menetelmiä, jotka ottavat huomioon lasten tarpeet, näkemykset ja kokemukset. Eli määrällisen indikaattoritiedon lisäksi tarvitaan laadullista tietoa ja ennen kaikkea lasten ja perheiden oman äänen esille nostamista. Lapsia koskevan tietopohjan tulisi auttaa katsomaan eteenpäin eli tarjoamaan tietoa, joka auttaa päätöksenteossa, riskienhallinnassa ja mahdollisuuksien tunnistamisessa. Lapsia koskevan tietopohjan osalta jatkuvuus sekä alueellisen tiedon saatavuus edesauttavat tiedon hyödyntämistä palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä. Yhdenvertaisuuden vahvistaminen ja eriarvoisuuden ehkäisy edellyttävät tietoa hyvinvointieroista ja niiden syistä. Tarvitaan myös tietoa näyttöön perustuvista menetelmistä, miten hyvinvointieroja voidaan kaventaa.

Tietopohjan kehitystyö on äärimmäisen tärkeää ja tätä tulee osana lapsistrategian toimeenpanoa edistää. Lapsia koskevaa tietopohjaa tulee koota systemaattisesti yhteen, sillä nyt tieto on osin hajanaista ja vaikeasti tavoitettavaa. Erillistutkimuksien lisäksi tulisi luoda pysyvämpi tietopohjaratkaisu, jolla saataisiin pitkäjänteisyyttä tiedolla johtamiseen. Helposti saavutettava tutkimustieto tukee kuntien strategia- ja päätöksentekotyötä. Tiedon käytettävyyttä edistää riittävän hienojakoinen aluetarkastelu. Koottavan tiedon metatiedot ja tiedon puutteet tulee avata. Erilaisten karttapohjien käyttö ja niihin kytkeytyvän tiedon sanallinen avaaminen helpottaa käyttöä. Tietopohjan tulee sisältää riittävästi myös tulevaisuuteen suuntaavaa ennustavaa tietoa, jotta erilaisiin ilmiöihin voidaan puuttua ennakoivasti.

Lasten yhdenvertaisuus ja eriarvoistumisen ehkäisy erityisesti haavoittuvassa asemassa ja syrjinnän vaarassa olevien lasten ja nuorten osalta

Kansallisen lapsistrategian toimeenpanosuunnitelmassa tulee kiinnittää erityistä huomiota haavoittuvassa asemassa olevien lasten oikeuksien toteutumiseen.

Varhainen puuttuminen lasten ja nuorten eriarvoistumisen juurisyihin, kuten lapsiperheköyhyyteen, on ensiarvoisen tärkeää. Perheiden sosioekonominen tilanne todentuu monissa lasten hyvinvointi-indikaattoreissa ja näkyy lasten ja nuorten toimintakyvyissä ja tulevaisuusnäkymissä.

Lasten eriarvoisuuden ehkäisemisessä tulisi kiinnittää huomiota perheiden hyvinvointiin ja vahvistaa vanhemmuutta.

Kaikkien lasten oikeuksien edistämiseksi sekä lasten välisen yhdenvertaisuuden lisäämiseksi tarvitaan ymmärrystä ja tietoa haavoittuvassa asemassa olevista ja syrjinnälle alttiista lapsi- ja nuorisoryhmistä. Keitä he ovat, ja mitkä kehityskulut ovat johtaneet tilanteeseen. Tietoon pohjaten on sitten mahdollista tehdä konkreettisia yhdenvertaisuutta vahvistavia toimia monitoimijaisessa yhteistyössä. Erityisesti lasten kasvuympäristöön liittyvien muutosten ja haasteiden tunnistamisessa ja toimenpiteiden suunnittelussa tulee kuulla myös lapsia itseään sekä heidän perheitään, sillä kaikki ilmiöt eivät aina tule lasten ja nuorten parisätyöskentelevien aikuisten tietoon.

Strategian toimeenpanosuunnitelman tulisi sisältää erityistoimia, jotka tähtäävät maahanmuuttajaperheiden ja -lasten kohtaamien erityishaasteiden ratkaisemiseen, kuten kielimuurin murtaminen, kulttuurien välinen ymmärrys ja integraatio sekä syrjinnän ehkäiseminen. Toimeenpanosuunnitelman tavoitteena tulisi olla pyrkimys luoda inklusiivinen yhteiskunta, jossa kaikilla lapsilla, riippumatta heidän tai heidän perhei-

densä alkuperästä, on samat mahdollisuudet kasvaa ja kehittyä. Lapsistrategian keskeinen tavoite on rakentaa Kaikkien lasten Suomi, jota toimeenpanosuunnitelman toimenpiteillä tulee vahvistaa.

Toimenpiteissä todetaan, että suurin osa lapsista ja nuorista voi edelleen hyvin, mutta kasvavalla joukolla on merkittäviä haasteita. Toimenpiteet eivät nykyisellään ole vielä kovin konkreettisia. Hyvinvoinnin heikentyminen on tunnustettu ilmiö, jolloin esimerkiksi se, että toimeenpanossa kiinnitetään huomiota myös rakenteellisen syrjinnän muotoihin ei vielä tuo toimenpiteisiin konkretiaa. Yhdenvertaisuuden vahvistamisessa ja eriarvoisuuden ehkäisemisessä tulee olla myös riittävästi taloudellisia resursseja.

Lapsi- ja perhepolitiikan poikkihallinnollinen koordinaatio

Komitean mietinnössä parlamentaarinen komitea on kirjannut seuraavasti: ”Komitea pitää näin ollen tärkeänä, että kansallinen lapsistrategia pannaan suunnitelmallisesti toimeen eri hallinnonalat ja yhteiskunnan osa-alueet yhdistävällä tavalla.”

Poikkihallinnollinen tavoitteellinen yhteistyö ja sen koordinaatio on välttämätöntä, jotta lapsen oikeudet kaikkien lasten osalta edistyvät. Tämä tukee myös sitä, että lapsilla ja perheillä on mahdollisuus saada tarvitsemaansa tukea ja heidän hyvinvointinsa on keskeisellä sijalla yhteiskunnan päätöksenteossa.

Lapsi- ja perhepolitiikan poikkihallinnollisuuden vahvistaminen tarvitsee rakenteet, joiden kautta lapsi- ja perhepolitiikkaa on mahdollista vahvistaa kaikilla hallinnon tasoilla. On erittäin keskeistä rakentaa Suomeen pysyvä lapsioikeusverkosto, jossa on edustettuina valtionhallinnon toimijoiden lisäksi laajasti muita sidosryhmiä, kaupunkeja sekä hyvinvointialueita. Helsinki on kiinnostunut olemaan tämän tyyppisessä verkostossa mukana.

Lapsi- ja perhepolitiikan poikkihallinnollisuutta vahvistaminen mahdollistaa erilaisten yksityisten toimijoiden, järjestöjen ja yhteisöjen on tulevaisuudessa vahvemmin osaksi valtion tasolla ja kunnissa tehtävää työtä.

Kuntien ja hyvinvointialueiden strategia- ja ohjelmatyön tukeminen

Lapsistrategiatyöllä on tärkeää olla vahva rooli julkisen hallinnon kaikkien tasojen ja alojen sitouttamisessa lapsen oikeuksien edistämiseen ja lapsen erityisen aseman tunnistamiseen

Tätä roolia voidaan vahvistaa mm. viestinnän kautta ja jakamalla lapsistrategiassa jo edellisellä kaudella tehtyä materiaalia laajasti hyödynnettäväksi kuntiin ja hyvinvointialueille. Materiaalia löytyy niin viranhalti-

joille, päätösten valmistelijoille sekä päättäjille. Tämän valmiin materiaalien vahvempi käyttöönotto tukisi kuntien sekä hyvinvointialueiden työtä.

Toimenpidesuunnitelmaluonnoksen mukainen yhteistyön edistäminen ja koordinointi kuntien ja hyvinvointialueiden välillä lapsistrategian ja ohjelmatyön toteuttamisessa on tärkeää. Tämä voi olla esimerkiksi verkostoitumistapahtumia, työpajoja ja yhteistyöfoorumeita jo olemassa olevissa rakenteissa. Erillisiä rakenteita ei tähän välttämättä tarvita yhteistyön edistämiseksi kunta ja hyvinvointialueilla. Toimenpideehdotusta valtakunnallisesta kiertueesta olisi syytä avata toimeenpanosuunnitelmassa tarkemmin; mitä kiertueella tavoitellaan ja miten sitä tullaan toteuttamaan ja pohtimaan sen vaikuttavuutta työmäärään nähden. Nykyisillä menetelmillä voidaan toki tehdä tehokkaasti ja vaikuttavasti hybriditilaisuuksia, joka varmistaa laajan osallistumisen ja lapsistrategian varojen riittävyyden.

Hyvinvointialueilla ja kunnissa lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on keskeinen monitoimijaista hyvinvointityötä ohjaava suunnitelma, joka sisältää muun muassa tietoa lasten ja nuorten kasvuoloista ja hyvinvoinnin tilasta sekä lasten ja nuorten hyvinvointia edistävästä sekä ongelmia ehkäisevistä toimista ja palveluista. Lapsistrategialla voi olla rooli julkisen hallinnon kaikkien tasojen ja alojen sitouttamisessa lapsen erityisen aseman huomioon ottamiseen ja lasten oikeuksien edistämiseen. Hyvinvointialueilla ja kunnissa tämä tulisi liittää lasten ja nuorten hyvinvointityön kokonaisuuteen (ml. lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma).

Lapsivaikutusten arvioinnin ja lapsibudjetoinnin vahvistaminen jatkuu

Lapsistrategian valmiita materiaaleja ja koulutuksia tulee levittää laajasti ja päivittää tarpeen mukaan. Tämän teeman ympärillä on tärkeää myös vahvistaa kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistä työtä, jotta toimivat menetelmät ja ohjeet saavuttavat paremmin kaikkia toimijoita.

Lapsivaikutusten arvioinnin yhdenmukainen kansallinen ohjeistus toisi resurssitehokkuutta ja vertailtavuutta. Helsingin lapsivaikutusten arvioinnin malli on juuri valmistunut ja sen käyttöönotto edellyttää laajasti tukea.

Lapsen oikeuksista ja lapsistrategiasta viestiminen sekä lapsen oikeuksien koulutukset

Tiedon jakamista tulee vahvistaa jo olemassa olevissa rakenteissa. Lasten ja nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten tietoa lapsen oikeuksista ja lapsistrategiasta voidaan vahvistaa foorumeilla tai verkostoilla, joissa ammattilaiset voivat jakaa kokemuksiaan ja parhaita

käytäntöjään lapsen oikeuksien toteuttamisesta käytännössä. Vertaisoppiminen voi vahvistaa ammattilaisten osaamista ja edistää siten innovatiivisten ratkaisujen syntymistä.

Keskeistä olisi myös tiedottaa esim. lapsen oikeuksien viikolla tai muulloin järjestettävistä tiedotuskampanjoista ja tapahtumista, joiden avulla voidaan lisätä yleistä tietoisuutta lapsen oikeuksista ja lapsistrategian merkityksestä. Näin esim. Helsinki voisi omissa kanavissaan ja verkostoissaan viedä viestiä eteenpäin. Monipuolista viestintää tulee suunnata myös lasten, nuorten ja heidän kanssaan työskentelevien ammattilaisten lisäksi vanhemmille.

Lasten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edistäminen

Lapsen osallisuuden edistämistä tulee kehittää niin yksittäisten lasten kuin lapsiryhmien osalta. Suomessa tällä hetkellä lasten osallisuus toteutuu hyvin usein edustuksellisten rakenteiden kautta eikä mahdollista kaikkien lasten osallisuutta.

Tämänkin teeman osalta on tärkeää viestiä jo nyt käytössä olevista lapsistrategiatyössä tehdyistä koulutuksista sekä muista materiaaleista lapsen osallisuusosoikeuden edistämiseksi kunnissa ja hyvinvointialueilla.

Uudenlaisten, valtakunnallisten lasten ja nuorten osallistumisen ja vaikuttamisen keinojen lisäksi on tarpeen vahvistaa lasten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia heidän omissa kasvu- ja kehitysympäristöissään. Näin varmistetaan lasten osallisuus alueellisesti, ja varmistetaan vaikuttamismahdollisuudet lasten arkea lähellä olevien asioiden suhteen. Lasten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittämisessä tulisi huomioida paremmin myös pienet lapset ja heidän näkökulmansa. Tässä onnistuminen edellyttää sujuvia menetelmiä ja niiden käytön osaamista. Erityisesti eri tavoin haavoittuvassa asemassa olevien lasten ja nuorten osallistumisen vahvistamiseen on tarpeen saada yhdenmukaisia toimintatapoja. Lapsilta saadun tiedon ja näkemysten aito hyödyntäminen hallinnon päätöksentekoprosesseissa on tärkeää. Tämä tarkoittaa myös tulosten vaikuttavuudesta viestimistä lapsille ja nuorille.

Puuttuuko suunnitelmasta mielestäsi jotain olennaista? Huomioithan vastatessasi, että toimenpiteitä tehdään suurelta osin ministeriöiden virkatyönä ja vältetään päällekkäisyyttä muiden ohjelmien (esim. VANUPO, Demokratiaohjelma, Yhdenvertaisuustiedoksianto) kanssa

Lapsistrategian tavoitteena on lapsen oikeuksien edistäminen paremmin sekä luoda kestävä, johdonmukainen ja pitkäjänteinen pohja kansalliselle lapsi- ja perhepolitiikalle. Tämä työ vaatii onnistuakseen rahoitusta ja laajaa ja moniulotteinen tulee muistaa keskittyä lapsistrategiassa linjattuihin keskeisiin tehtäviin eli

poikkihallinnollisen työn kehittämiseen, lapsioikeusverkoston luomiseen, lapsivaikutusten arvioinnin sekä lapsibudjetoinnin vahvistamiseen kaikilla hallinnon tasoilla, lapsen oikeuksista viestimisen sekä koulutuksen kehittämiseen. Näiden keskeisten tehtävien lisäksi on tärkeää keskittyä lasten osallisuuden vahvistamiseen kaikkien lasten osalta.

Tärkeää on huolehtia siitä, että mainitut ohjelmat ovat linjassa kansallisen lapsistrategian kanssa ja edistävät omalta osaltaan linjauksillaan kansallisen lapsistrategian toimeenpanoa.

Toimeenpanosuunnitelmasta puuttuu yksi tärkeä tutkimus eli Lapsiuhritutkimus, joka on merkityksellinen ja tärkeä toteuttaa valtakunnallisesti kerran hallituskaudessa. Lapsiuhritutkimus on hyvä tehdä osana kouluterveyskyselyä, jolloin oppilaille tulee vain yksi kysely. Myös lasten omat toimenpiteet puuttuvat toimeenpanosuunnitelmasta. Olisi erittäin keskeistä, että joka hallituskausi myös lasten omia toimenpiteitä tehtäisiin. Toimeenpanosuunnitelmassa järjestöjen osuus ja osallistuminen on näkymätöntä, se toivottavasti vahvistuu joko virkatyön tai tulevien rakenteiden kautta.

Toimenpiteissä tulisi vielä paremmin huomioida koko lapsuuden aika. Toimenpiteiden vaikuttavuutta lisäisi, jos niitä ei kohdennettaisi piste-mäisesti yksittäiseen ikäryhmään vaan tunnistetaan tiettyjen ilmiöiden sukupolvisuus tai laajeneminen perheen sisällä. Näin ollen perheiden huomiointi ja vanhemmuuden tuki tulisi huomioida vahvemmin toimenpiteitä suunniteltaessa. Perheiden rooli tulisi näkyä voimakkaammin, kun kehitetään yhteistyötä ja palvelujen yhteistyötä lasten ja nuorten palvelujen välillä. Vastaavasti järjestöjen ja naapurustojen rooli on tärkeä alueilla yhteisöllisyyden vahvistamiseksi.

Toimenpiteet ovat nykyisellään keskenään eritasoisia, vaikka osan toimenpiteistä (esim. ravitsemukseen liittyvät) voisi rinnastaa yhteen. Toimenpiteet ovat osin myös ylätasoisia ja edellyttäisivät konkreettisia toimenpiteitä; yhdistämällä samansisältöisiä toimenpiteitä tähän voisi tulla napakkuutta.

Millaisin toimin lapsistrategia tuottaisi lisäarvoa lapsi- ja perhepolitiikan toimijoiden entistä parempaan kokonaiskoordinaatioon?

Komiteamietinnön mukaisesti strategian toimeenpanon on oltava poikkihallinnollista. Tähän on luotava rakenne.

Poikkihallinnollisuuteen kuuluu tiivis yhteistyö eri toimijoiden kanssa erityisesti. Poikkihallinnollisuuden fokuksen ja perustan tulee olla lapsoikeusperustaisessa strategiassa juuri tässä toiminnassa. Strategian toimenpiteet, joita tehdään yhteisesti eri hallinnon alojen ja tasojen kanssa edistävät poikkihallinnollisuutta. Lasten ja nuorten hyvinvointiin

29.04.2024

Asia/8

liittyvät ilmiöt harvoin asettuvat yhden hallinnonalan kysymykseksi. Lapsistrategian kaksitasoinen toteutus – strategia ja sen toimeenpanosuunnitelma – tukee sekä poikkihallinnollisuutta että strategian toteutuksen pitkäjänteisyyttä. Tästä syystä strategian toimeenpanossa on huolehdittava siitä, että toimeenpanossa on jatkuvuutta myös hallituskausien ylitse.

Lapsistrategian avulla on mahdollista koordinoida ja kohdentaa rahoitusta lapsi- ja perhepolitiikan tarpeisiin siten, että resurssit käytetään mahdollisimman tehokkaasti ja kohdistetaan juuri niihin tarpeisiin, joilla on suurin vaikutus lapsiin ja perheisiin.

Muut huomiot?

Lapsistrategian toimenpiteissä tulisi kuvata selkeämmin se, mitkä asiat koskettavat erityisesti kuntia, mitkä puolestaan toteutetaan valtion tasolla. Eri järjestöjen osallisuus tulisi olla kirjattuna näkyvämmiin.

Suunnitelmassa on huomioitu muut kansalliset lapsiin ja nuoriin kohdistuvat ohjelmat. Haasteena on kuitenkin se, jääkö lapsinäkökulma useiden eri ohjelmien jalkoihin. Tulee varmistaa, että eri ohjelmien pohjalta toimivat työryhmät ovat tietoisia toistensa työstä ja huolehtivat yhteisestä tavoitteesta eli lasten ja nuorten hyvinvoinnin parantamisesta. On tärkeää varmistaa, että lapsistrategian toimenpiteet ovat johdonmukaisia ja yhteensovitettuja muiden vastaavien ohjelmien ja strategioiden kanssa. Tarvitaan selkeät ja toimivat kanavat ja rakenteet eri toimijoiden väliseen viestintään ja yhteistyöhön. Jatkuva seuranta, arviointi ja raportointi ovat olennaisia lapsistrategian tehokkuuden ja vaikuttavuuden varmistamiseksi. Lapsistrategian tulisi olla joustava ja sopeutua muuttuviin tarpeisiin ja olosuhteisiin, jotta se voi vastata tehokkaasti lapsi- ja perhepolitiikan haasteisiin ja mahdollisuuksiin.

Toimeenpanosuunnitelma on melko yleisellä tasolla ja useaa toimenpidettä toteutetaan jo nyt osana peruspalvelujen työtä.

Helsingissä lapsistrategiaa on toimeenpantu jo useita vuosia ja esimerkiksi lapsiystävällinen Kuntatyö yhdessä UNICEFin kanssa on hyvä esimerkki lapsen oikeuksien edistämisestä. Osana tätä työtä Helsingissä selvitettiin erikseen, miten lapsen oikeudet toteutuvat eri palveluissa ja rakennettiin Lapsiystävällinen Kunta työn toimeenpanosuunnitelman perusteella.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt Helsingin kaupungin lausuntoa luonnoksesta kansallisen lapsistrategian toimeenpanosuunnitelma-ksi pääministeri Orpon hallituskaudelle.

29.04.2024

Asia/8

Helsingin kaupunki ottaa lausunnossaan kantaa lausunnonpyytäjän esittämiin kysymyksiin.

Lausunnon antamisen määräaika on 26.4.2024. Asialle on pyydetty ja saatu lisää aikaa 30.4.2024 asti. Asiasta on saatu sosiaali-, terveys ja pelastustoimialan, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan lausunnot. Lisäksi on kuultu strategiaosaston kaupunkistrategiayksikön erityissuunnittelijaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaation näkökulmasta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 18.3.2024
- 2 Lausuntopyyntö 18.3.2024, liite, suunnitelmaluonnos
- 3 Lausuntopyyntö 18.3.2024, liite, suunnitelmaluonnos, sv

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Sosiaali- ja terveysministeriö

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveysministeriö

Päätöshistoria

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 9.4.2024

HEL 2024-004359 T 00 01 06

Kansallinen lapsistrategia on pyytänyt Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lausuntoa luonnoksesta kansallisen lapsistrategian toimeenpanosuunnitelmaksi pääministeri Orpon hallituskaudelle. Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ottaa lausunnossaan kantaa

29.04.2024

Asia/8

lausunnonpyytäjän esittämiin kysymyksiin. Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala antaa seuraavan lausunnon:

Ovatko toimenpiteet linjassa lapsistrategian vision "luodaan aidosti lapsi- ja perheyönteinen, lapsen oikeuksia kunnioittava Suomi" kanssa?

Kyllä X
Osin
Ei lainkaan
En osaa sanoa

Miten lapsistrategian toimeenpanosuunnitelman tavoitteiden toteutumista ja vaikutuksia tulisi seurata?

Toimeenpanosuunnitelmassa tulisi kuvata konkreettisesti tavoitteiden toteutumisen seurannan toimenpiteet sekä mittarit vaikutusten arvioinnille. Lisäksi suunnitelmassa tulisi kuvata tarkemmin, missä kaikkialla tavoitteiden toteutumista seurataan ja kuinka usein. Seuranta tulisi tehdä sekä valtion, hyvinvointialueiden että kuntien tasolla. Kokonaisuutena on tärkeää varmistaa, että seurantaprosessi on säännönmukainen, avoin ja osallistava.

Seuraavat toimenpiteet toteutetaan lapsistrategiaryhmän virkatyönä. Millaisia tarkempia toimia näkemyksenne mukaan tarvittaisiin seuraavien toimenpiteiden osalta?

Lapsia koskevan tietopohjan riittävyys ja käytettävyys

Pidämme tärkeänä, että lapsia koskevaa tietopohjaa kootaan systemaattisesti yhteen, sillä nyt tieto on osin hajanaista ja vaikeasti tavoitettavaa. Helposti saavutettava tutkimustieto tukee kuntien strategia- ja päätöksentekotyötä. Tietopohjan tulee sisältää riittävästi myös tulevaisuuteen suuntaavaa ennustavaa tietoa, jotta erilaisiin ilmiöihin voidaan puuttua ennakoivasti.

Toimeenpanosuunnitelmassa ei eritellä erikseen, keitä tarkoitetaan tiedontuottajilla. Nykyisten järjestelmien (Varda, Koski ym.) käyttö kunnissa ja saadun tiedon hyödyntäminen valtakunnallisesti vaativat vielä tehostamista, joten tietopohjan vahvistamisen ei tule tarkoittaa uusien järjestelmien luomista vaan nykyisten sujuvoittamista ja yhteen saattamista.

Lasten yhdenvertaisuus ja eriarvoistumisen ehkäisy erityisesti haavoittuvassa asemassa ja syrjinnän vaarassa olevien lasten ja nuorten osalta

On erittäin tärkeää, että lasten yhdenvertaisuuden lisäämiseen ja eriarvoistumisen ehkäisyyn kohdennetaan toimenpiteitä. Tulee myös tunnis-

taa, että lasten ja nuorten vanhemmat tarvitsevat tukea vanhemmuuteen ja toimenpiteitä tulee kohdistaa myös tähän. Vain tätä kautta voidaan parantaa haavoittuvassa asemassa olevien lasten asemaa entistään tehokkaammin. Erityisesti lasten kasvuympäristöön liittyvien muutosten ja haasteiden tunnistamisessa ja toimenpiteiden suunnittelussa tulee kuulla myös lapsia itseään sekä heidän perheitään, sillä kaikki ilmiöt eivät aina tule lasten ja nuorten parissa työskentelevien aikuisten tietoon.

Toimenpiteissä todetaan, että suurin osa lapsista ja nuorista voi edelleen hyvin, mutta kasvavalla joukolla on merkittäviä haasteita. Toimenpiteet eivät nykyisellään ole vielä kovin konkreettisia. Hyvinvoinnin heikentyminen on tunnistettu ilmiö, jolloin esimerkiksi se, että toimeenpanossa kiinnitetään huomiota myös rakenteellisen syrjinnän muotoihin ei vielä tuo toimenpiteisiin konkretiaa. Yhdenvertaisuuden vahvistamisessa ja eriarvoisuuden ehkäisemisessä tulee olla myös riittävästi taloudellisia resursseja.

Lapsi- ja perhepolitiikan poikkihallinnollinen koordinaatio

Pidämme hyvänä, että lapsi- ja perhepolitiikan poikkihallinnollisuutta vahvistetaan, jolloin erilaisten yksityisten toimijoiden, järjestöjen ja yhteisöjen on mahdollista tulla vahvemmin osaksi valtion tasolla ja kunnissa tehtävää työtä. On hyvä, että toimenpiteiden osalta on huomioitu jo olemassa olevat muut valtionhallinnon ohjelmat ja strategiat, mikä auttaa hahmottamaan toimeenpanotyön laajuutta ja kokonaisuutta. Tulee kuitenkin huolehtia, etteivät toimenpiteet jää eri ohjelmien jalkoihin ja toteutuminen esty esimerkiksi eri ohjelmien keskenään eri tasoisten taloudellisten resurssien vuoksi.

Kuntien ja hyvinvointialueiden strategia- ja ohjelmatyön tukeminen

Toimenpide-ehdotuksena valtakunnallinen kiertue ei tuollaisenaan hirveästi aukea. Tätä olisi syytä avata toimeenpanosuunnitelmassa tarkemmin; mitä kiertueella tavoitellaan ja miten sitä tullaan toteuttamaan.

Lapsivaikutusten arvioinnin ja lapsibudjetoinnin vahvistaminen jatkuu

On tärkeää vahvistaa valtiohallinnon, kuntien ja muiden lapsia, nuoria ja lapsiperheitä koskevia päätöksiä tekevien tahojen osaamista lapsivaikutusten arvioinnissa. Yhteiset valtakunnalliset mallit hyödyttävät saman asian äärellä olevia kuntia, jolloin jokainen taho ei erikseen suunnittele kuntakohtaisia malleja.

Lapsen oikeuksista ja lapsistrategiasta viestiminen sekä lapsen oikeuksien koulutukset

29.04.2024

Asia/8

On hyvä, että lapsen oikeuksista ja lapsistrategiasta viestitään aktiivisesti, ja että lapsen oikeuksien koulutuksia päivitetään. Nyt koulutukset ovat olleet hyvä peruskatsaus aiheeseen, mutta kasvatuksen ja koulutuksen alalla olisi tarvetta syvällisempään koulutukseen, joka olisi lähempänä arkea. Suurimmalla osalla kasvatuksen ja koulutuksen työntekijöitä lasten oikeudet ovat kuluneet peruskoulutukseen, jonka vuoksi syvällisempi koulutus olisi tarkoituksenmukaisempaa. Koulutuksen olisi hyvä haastaa voimakkaammin ammattilaisten asenteita.

Lasten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edistäminen

Lapsille ja nuorille ei tulisi järjestää vain erillisiä tilaisuuksia osallistumiselle ja vaikuttamiselle (esim. Nuorisopaneelit), vaan ottaa heidät vahvemmin mukaan varsinaisiin työryhmiin ja arjen tekemiseen. Lasten ja nuorten vaikuttamismahdollisuuksia tulisi vahvistaa heidän omissa kasvu- ja kehitysympäristöissään, jotta lapset ja nuoret saisivat mahdollisuuden vaikuttaa paremmin heidän arkeaan lähellä oleviin asioihin. Esim. Opetussuunnitelmissa korostetaan lasten osallisuutta ja tätä arjen osallisuutta tulisi edistää. Lasten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittämisessä tulisi huomioida paremmin myös pienet lapset ja heidän näkökulmansa.

Puuttuuko suunnitelmasta mielestäsi jotain olennaista? Huomioithan vastatessasi, että toimenpiteitä tehdään suurelta osin ministeriöiden virkatyönä ja vältetään päällekkäisyyttä muiden ohjelmien (esim. VANUPO, Demokratiaohjelma, Yhdenvertaisuustiedoksianto) kanssa.

Toimenpiteet ovat nykyisellään keskenään eritasoisia, vaikka osan toimenpiteistä (esim. ravitsemukseen liittyvät) voisi rinnastaa yhteen. Toimenpiteet ovat osin myös ylätasoisia ja edellyttäisivät konkreettisempia toimenpiteitä; yhdistämällä samansisältöisiä toimenpiteitä tähän voisi tulla napakkuutta.

Toimenpiteissä tulisi vielä paremmin huomioida koko lapsuuden aika. Toimenpiteiden vaikuttavuutta lisäisi, jos niitä ei kohdennettaisi piste-mäisesti yksittäiseen ikäryhmään vaan tunnistetaan tiettyjen ilmiöiden sukupolvisuus tai laajeneminen perheen sisällä, esim. nuorisorikollisuuden tai jengiytymisen ehkäisyn huomioiminen jo varhaiskasvatuskäisissä (vaikutteet isommilta sisaruksilta jne.). Näin ollen perheiden huomiointi ja vanhemmuuden tuki tulisi huomioida vahvemmin toimenpiteitä suunniteltaessa. Perheiden rooli tulisi näkyä voimakkaammin, kun kehitetään yhteistyötä ja palvelujen yhteistyötä lasten ja nuorten palvelujen välillä. Vastaavasti järjestöjen ja naapurustojen rooli on tärkeä alueilla, jotta vahvistamme yhdessä yhteisöllisyyttä.

Millaisin toimin lapsistrategia tuottaisi lisäarvoa lapsi- ja perhepolitiikan toimijoiden entistä parempaan kokonaiskoordinaatioon?

29.04.2024

Asia/8

Lapsistrategian toimenpiteissä tulisi kuvata selkeämmin se, mitkä asiat koskettavat erityisesti kuntia, mitkä puolestaan toteutetaan valtion tasolla. Tulisi kuvata tarkemmin se, mitkä liittyvät kuntien peruspalvelujen kehittämiseen. Eri järjestöjen osallisuus tulisi olla kirjattuna näkyvämmiin.

Muut huomiot

Pidämme hyvänä, että suunnitelmassa on huomioitu muut kansalliset lapsiin ja nuoriin kohdistuvat ohjelmat. Haasteena on kuitenkin se, jääkö lapsinäkökulma useiden eri ohjelmien jalkoihin. Tulee varmistaa, että eri ohjelmien pohjalta toimivat työryhmät ovat tietoisia toistensa työstä ja huolehtivat yhteisestä tavoitteesta eli lasten ja nuorten hyvinvoinnin parantamisesta. Lapsistrategian toimenpiteet ovat valitettavan ylätasoisia eivätkä vielä riittävällä konkretian tasolla. Toimenpiteille ei ole asetettu aikataulua, joka herättää huolta niiden toteutumisesta tämän hallituskauden aikana.

Lisäksi pidämme hyvänä, että perustyöhön liittyvät asiat ovat myös tulleet näkyviksi osassa toimenpiteitä. Näitä ovat esimerkiksi tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen, ravitsemus ja liikunta. Jäimme kuitenkin pohtimaan, saako esimerkiksi lasten ja nuorten osallisuuden vahvistaminen riittävästi huomiota. Strategiassa on kirjattuna, että nuorisovaltuustojen asemaa parannetaan ja näin lisätään osallisuutta. Pidämme tätä näkökulmaa liian kapeana. Nuorisovaltuustot koskettavat vain pientä osaa nuorista, mutta miten taataan puolestaan pienempien lasten äänen kuuluminen. Osallistumisessa ja vaikuttamisessa tulisi vahvemmin huomioida arjen osallisuus sekä laajemmin tunnustaa moninaiset tavat osallistua ja vaikuttaa.

Lapsistrategia sisältää toimenpiteitä esimerkiksi nuorten keskuudessa ilmenevän väkivallan ehkäisemiseen, mutta se ei kuitenkaan tuota riittävästi toimenpiteitä nykyilmiöihin puuttumiseen (lisääntynyt digilaitteiden käyttö jo varhaislapsuudessa, kiusaamisen eri muotojen moninaistuminen, perheiden tarvitsema tuki vanhemmuudelle, syntyvyyden lasku ja perheiden keskittyminen suuriin kaupunkeihin). Ilmastomuutokseen ei oteta kantaa muulla tavoin kuin luonnossa liikkumista lisäämällä eikä tällä toimenpiteellä tavoiteta niitä teemoja, joista lapset ja nuoret ovat huolissaan. Lasten vertaissuhteiden vahvistamiseen on vain yksi selkeä toimenpide, vaikka edelleen esimerkiksi koronan ajalta oleva yhteisöllisyyden ja sosiaalisten suhteiden vähentyminen näkyvät lasten ja nuorten välisissä suhteissa.

Kaiken kaikkiaan perheet ovat keskeinen voimavara lasten kasvun ja kehityksen sekä hyvinvoinnin tukemisessa. Näin ollen tämä rooli tulee

29.04.2024

Asia/8

paremmin tunnistaa ja tunnustaa lasten asemaa ja hyvinvointia parantavia toimenpiteitä suunniteltaessa.

Lisätiedot

Elina Rautiainen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 22 148
elina.rautiainen(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala 9.4.2024

HEL 2024-004359 T 00 01 06

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala antoi seuraavan lausunnon Kansallisen lapsistrategian toimeenpano-ohjelmasta pääministeri Petteri Orpon hallituskaudelle:

Lausunnonantajan lausunto

Ovatko toimenpiteet linjassa lapsistrategian vision "luodaan aidosti lapsi- ja perheyönteinen, lapsen oikeuksia kunnioittava Suomi" kanssa?

Osin

Miten lapsistrategian toimeenpanosuunnitelman tavoitteiden toteutumista ja vaikutuksia tulisi seurata?

Toivomme, että vaikutusten arvioinnissa käytetään tutkimus- ja tilastotaineisoon pohjautuvia indikaattoreita, joiden avulla voidaan seurata muutoksia. Tällaisia indikaattoreita voivat olla esimerkiksi Kouluterveyskyselyn mittarit (myös paikallisella tasolla verrattuna pääkaupunkiseudun alueisiin), Liitu-tutkimus, Lapsiuhritutkimus sekä palvelujen käyttötieto ja muu hyvinvointi tieto, kuten ITLA.

Lisäksi lasten, nuorten ja lapsiperheiden sekä heidän kanssaan työskentelevien kokemustieto on tärkeä lisä väestö- ja tutkimustietoon. Tätä kokemustietoa voidaan kerätä erilaisten fokusryhmäkeskustelujen ja digitaalisten alustojen avulla.

Mielestämme tärkeää on kiinnittää huomio lapsiin, nuoriin ja lapsiperheisiin sekä heidän palveluihinsa kohdistuvien toimenpiteiden toteutumisen laajuuteen, saavutettavuuteen, esteettömyyteen ja lapsiystävällisyyteen.

Seuraavat toimenpiteet toteutetaan lapsistrategiaryhmän virkatyönä. Millaisia tarkempia toimia näkemyksenne mukaan tarvittaisiin seuraavien toimenpiteiden osalta?

Lapsia koskevan tietopohjan riittävyys ja käytettävyys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

Pysyvän koordinaattorakenteen luomisessa tulee huomioida riittävän monipuolisesti erilaiset ja eri tasoilla toimivat tiedon tuottajat ja käyttäjät.

Toimeenpanosuunnitelmassa korostetaan riittävää tietopohjaa ja sen käytettävyyttä. Käytettävyyttä edistää riittävän hienojakoinen aluetarjonta. Koottavan tiedon metatiedot ja tiedon puutteet tulee avata. Erilaisien karttapohjien käyttö ja niihin kytkeytyvän tiedon sanallinen avaaminen helpottaa käyttöä. Kokemuksemme mukaan on hyvä olla kaikille avointa, verkossa olevaa tietoa ja esityksiä varten esimerkiksi infograafeja.

Tulkinnan tueksi on hyvä tukea toimijoiden kyvykkyyttä yhdistää ja tulkita erilaisia tietolähteitä mukaan lukien ammattilaisten kokemustietoa.

Tarvitaan tietoa myös alle kouluikäisistä lapsista ja heidän kokemuksistaan, sekä heille ja perheille suunnatuista palveluista. Lisäksi on hyvä varmistaa haavoittuvassa tilanteessa olevia lapsia koskeva tietopohja. Paikallisen tiedon tarpeita, tuottamisen mahdollisuuksia ja käytön reunaehdoja on tarpeen selvittää.

Lasten yhdenvertaisuus ja eriarvoistumisen ehkäisy erityisesti haavoittuvassa asemassa ja syrjinnän vaarassa olevien lasten ja nuorten osalta

Vuonna 2023 julkaistussa Lapsiasianvaltuutetun vuosikertomuksessa käsitellään lasten oikeuksia terveyteen. Lapsiasianvaltuutettu toteaa, että vaikka on kannatettavaa pyrkiä tasapainottamaan valtion taloutta lisäämällä työllisyyttä ja purkamalla kannustusloukkuja, tätä tavoitetta ei tulisi toteuttaa tavalla, joka kohtuuttomasti heikentää lapsiperheiden taloudellista tilannetta.

Varhainen puuttuminen lasten ja nuorten eriarvoistumisen juurisyihin, kuten lapsiperheköyhyyteen, on ensiarvoisen tärkeää. Perheiden sosioekonominen tilanne todentuu monissa lasten hyvinvointi-indikaattoreissa ja näkyy lasten ja nuorten toimintakyvyissä ja tulevaisuusnäkymissä.

Helsingissä asui vuoden 2024 alussa 112 280 alle 18-vuotiasta lasta. Helsingissä vuonna 2022 0–15-vuotiaista lapsista lähes neljännes eli yksinhuoltajaperheessä. Vuonna 2021 alle 18-vuotiaista 12.6 % asui pienituloisissa asuntokunnissa.

Toimeenpano-ohjelmassa on harrastamiseen liittyviä toimenpiteitä, jotka tukevat myös toimialamme työtä lasten ja nuorten parissa. Toimenpiteissä 24–25 pyritään parantamaan lasten hyvinvointia harrastamisen avulla. Tämä toteutetaan pilottihankkeina, joissa keskitytään sekä harrastavien lasten hyvinvoinnin parantamiseen että harrastusmahdolli-

suuksien lisäämiseen koulupäivän yhteydessä. Tavoitteena on edistää harrastusten saavutettavuutta ja varmistaa erityistarpeisten lasten ja nuorten pääsy harrastusten pariin.

Pidämme tärkeänä yksittäisen lapsen ja nuoren mahdollisuuksia osallistua toimintaan ja palveluihin sellaisena kuin on. On tärkeää, että hän tulee hyväksytyksi omana itsenään. Lasten kokemusten ja erityistarpeiden tunnistamisella ja huomioimisella lisätään palvelujen saavutettavuutta ja esteettömyyttä sekä vahvistetaan osallisuutta. Toimenpiteet tukevat tätä.

Helsingissä nuorten harrastamista toteutetaan kaupungin omana toimintana, avustamalla, hankintoina, sekä Harrastamisen Suomen mallin toimintana. Olemme huomioineet erityisesti lasten palautteen, monikielisen viestinnän, sekä soveltavan harrastustoiminnan eri palvelukokonaisuuksissa. Lasten ja nuorten toiveita kootaan esimerkiksi nuorisotyön sisällöistä Nuorten budjetin kautta ja niitä on toteutettu yhdessä nuorten kanssa. Nuorisopalveluissa myös nuoret toimivat ohjaajina esimerkiksi tanssitoiminnassa. Helsingissä on laajaa lastenkulttuurityötä, joka kytkeytyy hyväksytyyn kulttuurikasvatussuunnitelmaan. Lisäksi liikuntapalvelut ja kulttuuripalvelut ovat mukana kansallisessa kehittämistyössä.

Olemme tunnistaneeet harrastamisen kasautumisen, varhaisen drop out -ilmiön sekä perheiden harrastamiskulttuurin ja taloudellisen tilanteen merkityksen lasten ja nuorten harrastamisessa.

Helsingin kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla, erityisesti nuorisopalveluissa, pidämme tärkeänä vahvistaa antirasistista työtettä lasten parissa tehtävässä työssä. On oleellista, että kaikki lasten parissa työskentelevät ja heidän perheensä saavat tukea etuoikeuksien, syrjinnän kokemusten ja rasmin tunnistamiseen, puuttumiseen ja tukemiseen. Tämä mahdollistaa yhdenvertaisen osallistumisen kaikille lapsille.

Olemme mukana myös Ankkuritoiminnassa ja kannatamme mallin pysyvää resurssointia ja hyvien käytäntöjen laajentamista ja pidämme mallin kehittämistyötä tärkeänä.

Lapsi- ja perhepolitiikan poikkihallinnollinen koordinaatio

Toimeenpanosuunnitelmassa tunnistetaan poikkihallinnollisuuden ja julkisen hallinnon ja muiden toimijoiden yhteisen työn merkitys. Kansallisen lapsistrategian toimeenpanosta asiakirjassa todetaan, että toimenpiteiden toteuttaminen tehdään pääosin eri ministeriöiden virkatyönä ja/tai yhteistyössä kuntien ja kansalaisjärjestöjen kanssa. Toimenpiteiden vastuut on kuvattu. Lapsen oikeuksien huomioiminen toimenpi-

teiden suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa voi avara uusia näkökulmia ja mahdollistaa syvemmän yhteistyön.

Toimeenpanosuunnitelman toimenpiteiden toteuttamiseen käytetään lapsistrategian aiemmalta toimikaudelta jäljellä olevia määrärahoja, jotka ovat käytettävissä vuoden 2024 ajan. On äärimmäisen tärkeää, että lapsistrategialle kohdennetaan määrärahoja myös seuraavina vuosina.

Kuntien ja hyvinvointialueiden strategia- ja ohjelmatyön tukeminen

Toimenpiteissä on kuvattu tavoite järjestää kiertue, joka edistää lasten erityisasema ja oikeuksien toteutumista kuntien ja hyvinvointialueiden johtamisessa ja strategiatyössä. Tätä tavoitetta pidämme hyvänä.

Kiertue olisi hyvä toteuttaa mahdollisimman varhain strategiatyön käynnistyttyä tai viimeistään heti kuntavaalien jälkeen. Kiertueen tulisi kohdistua niin valtuutettuihin, lautakuntien jäseniin kuin myös kuntien ylimpään johtoon.

Kiertueen yhteydessä olisi hyvä käyttää lisäksi taustamateriaalina kaupunkien tuottamaa omaa tietopohjaa. Lapsiystävällinen kunta -työn näkökulmasta olisi luontevaa samassa yhteydessä jalkauttaa myös lapsivaikutusten ennakoarviointia.

Lapsivaikutusten arvioinnin ja lapsibudjetoinnin vahvistaminen jatkuu

Kansallisen lapsistrategian linjaukset luovat hyvän pohjan jatkaa LAVA-työtä, koska sillä on selkeä kytkentä myös tiedolla johtamisen laajempaan kokonaisuuteen. Lapsiasiavaltuutettu on kiinnittänyt huomiota vuosikertomuksessaan vuodelta 2023 huomiota lapsivaikutusten arvioinnin vähäisyyteen.

LAVA tulisi kytkeä systemaattiseksi osaksi lapsiin, nuoriin ja perheisiin vaikuttavien päätösten valmistelua ja toimeenpanon seurantaa. Näin tuetaan nykyistä tehokkaammin kouluttamista ja mallien laatimista sekä valtionhallinnossa toteutettujen vaikutusarviointien määrän ja kohteiden seurantatapoja.

Lapsen oikeuksista ja lapsistrategiasta viestiminen sekä lapsen oikeuksien koulutukset

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan näkökulmasta lapsen oikeuksien toteutetut verkkokoulutukset kaipaavat rinnalleen erilaisten työyhteisöjen ryhmäkeskusteluja tukevia koulutusmalleja. Helsingissä nuorisoneuvoston edustajat ovat nostaneet esille erityisesti monikielisten työyhteisöjen tarpeen selkokielistiin koulutuskokonaisuuksiin ja materiaaleihin. Työyhteisötasolla ja organisaatiossa laajemmin jaettu ymmärrys lapsen oikeuksien kokonaisuudesta turvaa lapsen edun toteutumista yksittäisiä

oppijoita paremmin. Siksi toivomme joustavia ja helppokäyttöisiä työyhteisömateriaaleja.

Kiinnostavia uusia näkökulmia koulutukseen voisivat olla mm. monialaisten ja poikkialaisten työryhmien yhteisöllinen koulutuspaketti, kasvatus- ja ohjaustehtäviin tulevien kesätyöntekijöiden perehdyttäminen, koulutusten markkinointi lasten, nuorten ja lapsiperheiden kanssa työskentelevien ammatillisiin opintojen osaksi sekä teeman kytkeminen alustavana johdatuksena johtamiskoulutukseen ja muihin vaikutusten arvioinnin koulutukseen.

Pidämme tärkeänä viestiä lapsen oikeuksista suoraan lapsille, nuorille ja lapsiperheille. Tässä on hyvä käyttää hyödyksi lasten ja nuorten omaa kokemusta heille toimivista kanavista ja välineistä. Yhteistyö kansalaisjärjestöjen kanssa on luonteva tapa, ja lapsen oikeuksien päivän ja viikon viettäminen yhdessä lasten ja nuorten kanssa tulee mielestämme vahvistaa.

Lasten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edistäminen

Pidämme arvokkaana, että toimeenpanosuunnitelmassa on toimenpiteitä lasten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien lisäämiseksi.

Pidämme erityisen hyvänä, että toimenpiteissä huomioidaan lasten osallisuuden eettisyys. Lisäksi on tärkeää, että toimenpiteillä vahvistetaan päätöksenteon tietoperustaisuutta ja lasten ja nuorten osallisuuden kokemusta. Tärkeää on myös, että erilaisten osallistumistapojen tulokset kytketään hallinnon päätöksentekoprosesseihin.

Kansalaisjärjestöjen kanssa yhteistyössä rakennetut ja toteutetut tiedon keruut Digiraati.fi alustalla ovat hyvä lisä näkemysten kokoamiseen. Alusta on mielenkiintoinen mahdollisuus.

Yksi keino sen tunnettuuden lisäämiseksi voi olla käytyjen keskustelujen ja niiden koontien pohjalta käytyjen keskustelujen vahvempi esille tuominen sekä keskustelun tilanteen organisaation johtopäätökset.

Kaupungin kotoutumisen edistämisen painopisteillä vuosille 2022-2025 sekä palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmalla vuosille 2022–2025 edistetään syrjäytymisen ehkäisyä.

Helsingin kaupungin kirjastoissa edistetään medialukutaitoa ja tehdään disinformaation vastaista työtä. Vuonna 2021 käynnistimme kaupungin nuorisopalveluissa yhteistyön Rauhankasvatusinstituutin (RKI) kanssa Myötätuulta kotoutumiseen – antirasistisia tekoja nuorisotyöhön - hankkeessa. Hanketta rahoitettiin EU:n turvapaikka-, maahanmuutto ja kotouttamisrahaston kansallisesta ohjelmasta. Koko nuorisopalvelujen

henkilöstö osallistui antirasistisen nuorisotyön koulutusprosessiin vuoden 2022 aikana.

Muut huomiot?

Helsingin kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala toteaa, että toimenpanosuunnitelma koostuu valtionhallinnon ja kansalaisyhteiskunnan toimenpiteistä. Vaikka lapsen oikeuksia ei ole erikseen avattu suunnitelmassa, ne ovat luultavasti sisällytettyinä kaikkiin toimenpiteisiin.

Toimialan näkökulmasta lasten ja nuorten yhdenvertaisuuteen ja syrjimättömyyteen, osallisuuteen ja lapsen edun kokonaisuuden huomioimiseen eli lapsen edun tarkasteluun liittyvät näkökulmat ovat keskeisiä. Toimialalla on myös toimenpiteitä, jotka liittyvät harrastamiseen, lapsen oikeuksien osaamisen lisäämiseen, turvallisuuskokemukseen ja antirasistiseen työotteeseen. Toimiala kiinnittää huomiota lapsiryhmien eriytyviin mahdollisuuksiin ja niiden kaventamiseen mukaan lukien lapsiperheköyhyyden vaikutuksiin. Toimiala on myös mukana Ankkuri-toiminnassa ja pitää sen pysyvää rahoitusta ja kehittämistyötä tärkeänä.

Toimiala kiinnittää huomiota kansallisen lapsistrategian toimintaedellytysten turvaamiseen.

Kansallisen lapsistrategia perustuu kolmeen pääajatuksen, joihin Helsingin kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala voi yhtyä.

- 1) Strategialla luodaan aidosti lapsi- ja perhemyönteinen, lapsen oikeuksia kunnioittava Suomi.
- 2) Lapsen oikeudet ja asema vakiinnutetaan niin, että lapset huomioidaan johdonmukaisesti kaikessa poliittisessa ja tosiasiallisessa toiminnassa muiden yhteiskunnan jäsenten rinnalla ja että lapset saavat tietoa heille kuuluvista oikeuksista.
- 3) Haavoittuvassa asemassa olevien lasten asema turvataan ja heidän tarpeensa tunnistetaan paremmin.

Lisätiedot

Pirjo Mattila, Kehittämisasiantuntija, puhelin: 0415121767
pirjo.mattila(a)hel.fi

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala 8.4.2024

HEL 2024-004359 T 00 01 06

Kansallinen lapsistrategia on pyytänyt Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan lausuntoa luonnoksesta kansallisen lapsistrategian toimeenpanosuunnitelmaksi pääministeri Orpon hallituskaudelle.

Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala ottaa lausunnossaan kantaa lausunnonpyytäjän esittämiin kysymyksiin. Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala antaa seuraavan lausunnon:

Ovatko toimenpiteet linjassa lapsistrategian vision "luodaan aidosti lapsi- ja perhe-
myönteinen, lapsen oikeuksia kunnioittava Suomi" kanssa?

Kyllä X

Osin

Ei lainkaan

En osaa sanoa

Miten lapsistrategian toimeenpanosuunnitelman tavoitteiden toteutumista ja vaikutuksia tulisi seurata?

Kokonaisuutena on tärkeää varmistaa, että seurantaprosessi on systemaattinen, osallistava ja avoin, jotta lapsistrategian tavoitteiden toteutumista voidaan arvioida kattavasti ja tehokkaasti. Määritellään selkeät mittarit ja indikaattorit jokaiselle strategian tavoitteelle. Näitä voivat olla esimerkiksi lasten hyvinvointiin, terveyteen ja osallisuuteen liittyvät tilastotiedot, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus, palvelujen käyttöaste sekä lasten ja perheiden kokemaa tyytyväisyyttä palveluihin.

Seuranta edellyttää tilastojen keräämistä, asiakaspalautteen analysointia, laadunarvioita ja säännöllisiä raportteja toimeenpanon etenemisestä. Asiakaspalautetta tulee kerätä systemaattisesti lapsiperheiltä ja muilta palvelujen käyttäjiltä. Tämä voi tapahtua esimerkiksi kyselyjen, haastatteluiden tai palautelomakkeiden avulla. Asiakaspalautteen perusteella voidaan arvioida palvelujen toimivuutta ja laatua sekä tunnistaa kehityskohteita. Myös tiivis yhteistyö ja avoin keskustelu eri sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäjien kanssa on tärkeää parhaiden käytäntöjen ja tiedon jakamiseksi.

Seuraavat toimenpiteet toteutetaan lapsistrategiaryhmän virkatyönä. Millaisia tarkempia toimia näkemyksenne mukaan tarvittaisiin seuraavien toimenpiteiden osalta?

Lapsia koskevan tietopohjan riittävyys ja käytettävyys

Tiedon tulee olla avointa ja helposti saatavilla eri sidosryhmille, kuten viranomaisille, tutkijoille, järjestöille ja lapsille itselleen. Tämä voi sisäl-

29.04.2024

Asia/8

tää esimerkiksi tietokantojen, verkkosivustojen ja raporttien julkaisemisen avoimesti. Olisi hyvä edistää yhteistyötä eri toimijoiden välillä, kuten viranomaisten, tutkijoiden, järjestöjen ja kansalaisyhteiskunnan kanssa, jotta tietoa voidaan kerätä tehokkaasti ja hyödyntää monipuolisesti eri tarkoituksiin.

Tiedon keräämisessä ja arvioinnissa olisi tarpeen kehittää lapsikeskeisiä menetelmiä, jotka ottavat huomioon lasten tarpeet, näkemykset ja kokemukset. Eli määrällisen indikaattoritiedon lisäksi tarvitaan laadullista tietoa ja ennen kaikkea lasten ja perheiden oman äänen esille nostamista. Lapsia koskevan tietopohjan tulisi auttaa katsomaan eteenpäin eli tarjoamaan tietoa, joka auttaa päätöksenteossa, riskienhallinnassa ja mahdollisuuksien tunnistamisessa. Lapsia koskevan tietopohjan osalta jatkuvuus sekä alueellisen tiedon saatavuus edesauttavat tiedon hyödyntämistä palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä. Yhdenvertaisuuden vahvistaminen ja eriarvoisuuden ehkäisy edellyttävät tietoa hyvinvointieroista ja niiden syistä. Tarvitaan myös tietoa näyttöön perustuvista menetelmistä, miten hyvinvointieroja voidaan kaventaa.

Lasten yhdenvertaisuus ja eriarvoistumisen ehkäisy erityisesti haavoittuvassa asemassa ja syrjinnän vaarassa olevien lasten ja nuorten osalta

Lasten eriarvoisuuden ehkäisemisessä tulisi kiinnittää huomiota perheiden hyvinvointiin ja vahvistaa vanhemmuutta. Perhekeskustointimallin kehittäminen on tärkeää. On varmistettava varhainen tuki perheille, joiden lapset ovat vaarassa ajautua ongelmiin tai jotka tarvitsevat lisätukea vanhemmuudessa. Tämä voi sisältää esimerkiksi varhaisen vuorovaikutuksen tukemista, vanhemmuuden voimavarojen vahvistamista ja tarvittaessa matalan kynnyksen palveluita, kuten kotipalvelua tai sosiaaliohjausta.

Nykyisiä palvelumalleja tulee kehittää siten, että riskiryhmissä olevat lapset kyetään tunnistamaan jo neuvolapalveluissa tai kouluterveydenhuollossa, ja varmistamaan näille lapsille ja perheille tarvittava tuki. Tämä edellyttää osaamisen ja hyvien toimintamallien vahvistamista. On myös kehitettävä palvelujärjestelmän kykyä tuottaa perustasolla riskiryhmissä olevien lapsille ja perheille riittävän vahvoja ja vaikuttavia, pitkäkestoista ja jatkumollista tukea lyhyiden interventioiden sijaan.

Tarvitaan ymmärrystä ja tietoa haavoittuvassa asemassa olevista ja syrjinnälle alttiista lapsi- ja nuorisoryhmistä. Keitä he ovat, ja mitkä kehityskulut ovat johtaneet tilanteeseen. Tietoon pohjaten on tehtävä konkreettisia yhdenvertaisuutta vahvistavia toimia monitoimijaisessa yhteistyössä.

Strategian tulisi sisältää erityistoimia, jotka tähtäävät maahanmuuttajaperheiden ja -lasten kohtaamien erityishaasteiden ratkaisemiseen, kuten kielimuurin murtaminen, kulttuurien välinen ymmärrys ja integraatio sekä syrjinnän ehkäiseminen. Lapsistrategian tavoitteena tulisi olla pyrkimys luoda inklusiivinen yhteiskunta, jossa kaikilla lapsilla, riippumatta heidän tai heidän perheidensä alkuperästä, on samat mahdollisuudet kasvaa ja kehittyä.

Lapsi- ja perhepolitiikan poikkihallinnollinen koordinaatio

Poikkihallinnollinen tavoitteellinen yhteistyö ja sen koordinaatio on välttämätöntä, jotta lapsilla ja perheillä on mahdollisuus saada tarvitsemaansa tukea ja heidän hyvinvointinsa on keskeisellä sijalla yhteiskunnan päätöksenteossa.

Kuntien ja hyvinvointialueiden strategia- ja ohjelmatyön tukeminen

Toimenpidesuunnitelmaluonnoksen mukainen yhteistyön edistäminen ja koordinointi kuntien ja hyvinvointialueiden välillä lapsistrategian ja ohjelmatyön toteuttamisessa on tärkeää. Tämä voi olla esimerkiksi verkostoitumistapahtumia, työpajoja ja yhteistyöfoorumeita.

Hyvinvointialueilla ja kunnissa lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on keskeinen monitoimijaista hyvinvointityötä ohjaava suunnitelma, joka sisältää muun muassa tietoa lasten ja nuorten kasvuoloista ja hyvinvoinnin tilasta sekä lasten ja nuorten hyvinvointia edistävästä sekä ongelmia ehkäisevistä toimista ja palveluista. Lapsistrategialla voi olla rooli julkisen hallinnon kaikkien tasojen ja alojen sitouttamisessa lapsen erityisen aseman huomioon ottamiseen ja lasten oikeuksien edistämiseen. Hyvinvointialueilla ja kunnissa tämä tulisi liittää lasten ja nuorten hyvinvointityön kokonaisuuteen (ml. lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma).

Lapsivaikutusten arvioinnin ja lapsibudjetoinnin vahvistaminen jatkuu

Varmistetaan, että lapsivaikutusten arvioinnille ja lapsibudjetoinnille on riittävät resurssit ja toimivat menetelmät. Hyväksi todettuja toimintatapoja on toimeenpantava eri hallinnon tasoilla. Tämä voi edellyttää investointeja koulutukseen, tietoteknisiin järjestelmiin ja asiantuntijoiden palkkaamiseen. Lapsivaikutusten arvioinnin tulisi olla systemaattista kaikilla hallinnon tasoilla (ml. lainvalmistelu).

Lapsen oikeuksista ja lapsistrategiasta viestiminen sekä lapsen oikeuksien koulutukset

Järjestetään tiedotuskampanjoita ja tapahtumia, joiden avulla voidaan lisätä yleistä tietoisuutta lapsen oikeuksista ja lapsistrategian merkityk-

sestä. Monipuolista viestintää tulee suunnata lasten, nuorten ja heidän kanssaan työskentelevien ammattilaisten lisäksi vanhemmille.

Lasten ja nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten tietoa lapsen oikeuksista ja lapsistrategiasta voidaan vahvistaa foorumeilla tai verkostoilla, joissa ammattilaiset voivat jakaa kokemuksiaan ja parhaita käytäntöjään lapsen oikeuksien toteuttamisesta käytännössä. Vertaisoppiminen voi vahvistaa ammattilaisten osaamista ja edistää siten innovatiivisten ratkaisujen syntymistä.

Lasten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edistäminen

Uudenlaisten, valtakunnallisten lasten ja nuorten osallistumisen ja vaikuttamisen keinojen lisäksi on tarpeen vahvistaa lasten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia heidän omissa kasvu- ja kehitysympäristöissään. Näin varmistamme lasten osallisuuden alueellisesti, ja varmistamme vaikuttamismahdollisuuksia lasten arkea lähellä olevien asioiden suhteen. Tässä onnistuminen edellyttää sujuvia menetelmiä ja niiden käytön osaamista. Erityisesti eri tavoin haavoittuvassa asemassa olevien lasten ja nuorten osallistumisen vahvistamiseen on tarpeen saada yhdenmukaisia toimintatapoja. Lapsilta saadun tiedon ja näkemysten aito hyödyntäminen hallinnon päätöksentekoprosesseissa on tärkeää. Tämä tarkoittaa myös tulosten vaikuttavuudesta viestimistä lapsille ja nuorille.

Puuttuuko suunnitelmasta mielestäsi jotain olennaista? Huomioithan vastatessasi, että toimenpiteitä tehdään suurelta osin ministeriöiden virkatyönä ja vältetään päällekkäisyyttä muiden ohjelmien (esim. VANUPO, Demokratiaohjelma, Yhdenvertaisuustiedoksianto) kanssa

Suunnitelmassa on kuvattu monipuolisesti lapsistrategian toimeenpanoa. Lapsistrategian tavoitteena on lasten hyvä elämä. Lasten hyvinvoinnin näkökulmasta perheiden hyvinvointi on keskeistä. Haluamme erityisesti nostaa esille vanhemmuuden tukemisen merkityksen. Eli miten eri hallinnon tasoilla ja palveluissa voidaan parhaiten tukea vanhempia heidän kasvatustehtävässään ja lapsensa hyvinvoinnin edistämisessä.

Millaisin toimin lapsistrategia tuottaisi lisäarvoa lapsi- ja perhepolitiikan toimijoiden entistä parempaan kokonaiskoordinaatioon?

Lapsistrategia voi edistää eri hallinnonalojen välistä yhteistyötä ja tiedonjakoa lapsiin ja perheisiin liittyvissä asioissa. Strategian avulla voidaan asettaa selkeät yhteiset tavoitteet ja mittarit lapsi- ja perhepolitiikan kehittämiseksi. Tämä voi auttaa eri toimijoiden keskinäistä ymmärrystä ja sitoutumista yhteisiin päämääriin sekä helpottaa toiminnan seuranta- ja arviointia. Lapsistrategian avulla on mahdollista koordinoita ja

29.04.2024

Asia/8

kohdentaa rahoitusta lapsi- ja perhepolitiikan tarpeisiin siten, että resurssit käytetään mahdollisimman tehokkaasti ja kohdistetaan juuri niihin tarpeisiin, joilla on suurin vaikutus lapsiin ja perheisiin.

Muut huomiot?

On tärkeää varmistaa, että lapsistrategian toimenpiteet ovat johdonmukaisia ja yhteensovitettuja muiden vastaavien ohjelmien ja strategioiden kanssa. Tarvitaan selkeät ja toimivat kanavat ja rakenteet eri toimijoiden väliseen viestintään ja yhteistyöhön. Jatkuva seuranta, arviointi ja raportointi ovat olennaisia lapsistrategian tehokkuuden ja vaikuttavuuden varmistamiseksi. Lapsistrategian tulisi olla joustava ja sopeutua muuttuviin tarpeisiin ja olosuhteisiin, jotta se voi vastata tehokkaasti lapsi- ja perhepolitiikan haasteisiin ja mahdollisuuksiin.”

Lisätiedot

Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalvelujen päällikkö, puhelin: 09 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi

9

Lainan myöntäminen Helsingin Väylä Oy:lle

HEL 2024-004773 T 02 05 03 00

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää myöntää talousarviokohdan 9 01 02 33, lainat kaupunkikonsernin yhteisöille, varoista 9 000 000 euron suuruisen lainan Helsingin Väylä Oy:lle seuraavin ehdoin:

Laina-aika: 15 vuotta lainan nostosta.

Korko: Lainasta veloitettava korko on primäärilainoista perittävä korko, peruskorko + 0,35 %, kuitenkin vähintään 2 % (kaupunginvaltuusto 12.10.2005, 219 §). Lainalle kertyneet korot veloitetaan puolivuositain.

Lyhennysehto: Laina on tasalyhenteinen ja sen lyhennyserät veloitetaan puolivuositain.

Vakuus: Lainalle ei edellytetä vakuutta. Helsingin Väylä Oy on kaupungin kokonaan omistama yhtiö.

Lisäksi sovelletaan kaupunginhallituksen 20.4.2015 tekemän päätöksen mukaisia velan yleisiä ehtoja.

Samalla kaupunginhallitus kehottaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston rahoitusyksikköä laatimaan tarvittavat laina-asiakirjat kaupunginhallituksen vahvistamien ehtojen mukaisesti.

Esittelijän perustelut

Helsingin Väylä Oy hallitsee vuokra- ja käyttöoikeuden nojalla Kampin ja Kluuvin kaupunginosissa pääosin yleisillä katu- ja puistoalueilla olevaa maanalaista rakennuspaikkaa ja omistaa sille rakennetun maanalaisen huolto- ja pysäköintiliikenteen väylän.

Yhtiö on yleishyödyllinen kaupungin omistama yhtiö, jonka tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa eikä jakaa osinkoa. Yhtiö noudattaa kaupungin konserniohjausta.

Helsingin Väylä Oy on vuosien 2005-2010 välisenä aikana toteuttanut kaupungin keskusta-alueelle huoltotunnelin palvelemaan alueen kiinteistöjen huoltoliikennettä. Huoltotunnelin toteuttaminen on rahoitettu kaupungin takaamalla Kuntarahoituksen myöntämällä lainoilla. Yhtiön lainakanta koostuu sekä tasa- että kertalyhenteisistä lainoista. Kaupungin takaamien rakentamisaikaisen lainojen tämänhetkinen maksamaton pääoma on yhteensä 56,9 miljoonaa euroa. Kertalyhenteisistä

lainoista ensimmäinen 9 miljoonan euron laina erääntyy maksettavaksi kesäkuussa 2024. Loput yhteensä 43,1 miljoonan euron kertalyhenteiset lainat erääntyvät maksettavaksi vuosina 2025–2027.

Kaupungin ja yhtiön välillä on kaupunginhallituksen päätöksen 7.12.2009, 1369 §, mukainen sopimus ”Keskustan maanalaisen huoltoväylän käyttö- ja hallintaoikeuden luovuttamisesta sekä hoidosta ja ylläpidosta”, jonka 5. kohdan nojalla kaupunki maksaa yhtiölle käyttö- ja hallintaoikeudesta arvonlisäverollisen korvauksen siten, että se vastaa vähintään huoltoväylän toteuttamisesta yhtiölle aiheutuvia lainanlyhennyksiä sekä korko- ja muita rahoituskustannuksia. Yhtiön vuonna 2024 erääntyvä kaupungin takaama kertalyhenteinen laina esitetään tässä vaiheessa uudelleenrahoitettavan kaupungin myöntämällä tasalyhenteisellä talousarviolainalla.

Talousarvion kohdalla 9 01 02 33, lainat kaupunkikonsernin yhteisöille, on käytettävissä 46 miljoonaa euroa.

Kuntalain 129 § ja valtioneuvosto

Kuntalain 129 §:n 1 momentin mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädettyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vakuuksilla. Helsingin Väylä Oy:lle myönnettävälle lainalle ei edellytetä vakuutta, koska yhtiö on kokonaan kaupungin omistama ja on velvollinen noudattamaan toiminnassaan kaupungin konserniohjetta sekä kaupungin antamaa konserniohjausta. Kaupungin talouden tunnuslukujen perusteella voidaan todeta, että kaupungin lakisääteisten tehtävien hoitamisen tai talouden ei erittäin varovaisesti arvioituna voida katsoa vaarantuvan yhtiölle myönnettävän lainan vuoksi.

Myönnettävän lainan muodossa yhtiön mahdollisesti saama taloudellinen etu jää kokonaisuudessaan valtioneuvostojen ulkopuolelle, koska rahoitettavaa infrastruktuuria käytetään muuhun kuin taloudelliseen toimintaan (Euroopan komission tiedonanto 2016/C 262/01, kohta 203).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 09 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Lainahakemus

29.04.2024

Asia/9

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Talous- ja suunnitteluosasto

29.04.2024

Asia/10

10

Lainan myöntäminen Helsingin Uusi yhteiskoulu Oy:lle

HEL 2024-000672 T 02 05 03 00

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää myöntää Helsingin Uusi yhteiskoulu Oy:lle 4 900 000 euron suuruisen koululainan talousarvion kohdalta 9 01 02 01, Lainojen myöntäminen kouluille. Laina myönnetään koulu-kiinteistön laajentamiseen ja perusparannukseen seuraavin ehdoin:

Laina-aika: Laina on lyhennyksistä vapaa. Laina-aika on koulun ylläpitäjän ja kaupungin välillä tehdyn sopimuksen voimassaoloaika edellyttäen, että vakuudet ovat voimassa.

Lainan korko: Lainasta veloitettava korko on valtiovarainministeriön puolivuositain vahvistama peruskorko. Lainasta ei kuitenkaan peritä korkoa rakennushankkeen aikana, sen valmistumisvuonna eikä kolmena sitä seuraavana vuonna.

Lainan vakuus: Lainansaaja panttaa lainan vakuudeksi kaupungin omistaman tontin vuokraoikeuteen kohdistuvia panttikirjoja tai muun kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston hyväksymän vakuuden.

Lainan erityisehdot: Lainansaajan tulee järjestää Kaupunkiympäristön toimialan Tilat-palvelun edustajalle mahdollisuus riittävään toteutuksen kustannusseurantaan hankkeessa. Lisäksi lainansaajan tulee toimittaa hankkeen dokumentaatio sekä hankesuunnitteluvaiheen että lopullisten toteutussuunnitelmien ja viranomaiskatselmusten osalta tallennettavaksi kaupungin projektipankkiin viimeistään tilojen käyttöönottovaiheessa.

Lisäksi sovelletaan kaupunginhallituksen 20.4.2015 tekemän päätöksen mukaisia velan yleisiä ehtoja sekä yleisiä panttaus- ja takausehtoja.

Samalla kaupunginhallitus päättää kehottaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston rahoitusyksikköä laatimaan tarvittavat laina-asiakirjat.

Esittelijän perustelut

Hanke

29.04.2024

Asia/10

Helsingin Uusi yhteiskoulu on yksityinen sopimuskoulu, joka toimii osoitteessa Lucina Hagmanin kuja 4. Koulua ylläpitää Helsingin Uusi yhteiskoulu Oy.

Kaupunginhallitus myönsi 20.9.2021, § 665 Helsingin Uusi yhteiskoulu Oy:lle 11 750 000 euron suuruisen koululainan koulukiinteistön laajentamiseen ja perusparannukseen.

Hankkeessa uusitaan A-talon kaikki vesi- ja viemäriinjat ja IV-koneet, parannetaan rakennuksen energiatehokkuutta sekä korjataan A- ja B-talojen länsipuolen ikkunat. Koulun yhteyteen rakennettavaan laajennusosaan toteutetaan monimuotoisia opetustiloja, ruokalan laajennus sekä oppilashuollon ja opinto-ohjauksen pienryhmätiloja. Hankkeen valmistuminen on siirtynyt vuoteen 2025.

Koululainalla rahoitettavat investointikustannukset

Koulukiinteistön laajennus- ja perusparannushankkeen kustannustason ja hankesuunnitelman täsmennysten myötä Helsingin Uusi yhteiskoulu Oy hakee kaupungilta koululainaa 4 900 000 (alv 0) euron rakentamiskustannuksiin. Rakennushankkeen sisältämä alv ei kasvata rakennuksen vakuusarvoa, eikä sisälly koululainalla rahoitettaviin kustannuksiin.

Toimialojen lausunnot

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto on 4.4.2024, § 39 lausunnossaan puoltanut Helsingin Uuden yhteiskoulun perusparannuksen ja laajennuksen hankesuunnitelman arvonlisäverottoman enimmäishinnan korottamista 4 900 000 eurolla 16 650 000 euroon. Myös kasvatus- ja koulutuslautakunta on 26.3.2024, § 66 lausunnossaan osaltaan puoltanut lainan myöntämistä.

Sopimuskoulu ja koululaina

Kaupunki on tehnyt alueellaan toimivien yksityisten opetuksen järjestäjien kanssa sopimuksia (koulusopimus), joissa on sovittu yksityisten opetuksen järjestäjien ja kaupungin välisestä yhteistyöstä perusopetuksen järjestämisestä perusopetuslain 4 §:n mukaisesti, sekä sopimuskoulujen velvollisuuksista osana kaupungin kouluverkkoa.

Kaupunki on tämän mukaisesti tehnyt koulusopimuksen Helsingin Uusi yhteiskoulu Oy:n kanssa. Sopimuskoulujen yksittäisiä peruskorjaushankkeita on toistaiseksi rahoitettu niin sanotulla koululainajärjestelmällä. Koska sopimuskouluille maksettava valtionosuus ei sisällä tilakustannusten pääomaosuutta, on kaupunki muiden mahdollisten rahoittajatahojen puuttuessa lainoittanut hankkeita koululainajärjestelmällä. Koululainajärjestelmän mukaisia lainoja ei lyhennetä ja ne erääntyvät

29.04.2024

Asia/10

maksettaviksi vain, jos kyseisiä lainoitettuja opetustiloja ei enää käytetä opetustarkoitukseen. Lainaa on myönnetty lähtökohtaisesti vain hankkeeseen liittyviin rakentamiskustannuksiin.

Koululainojen vakuuksina ovat koulurakennukset käyvästä arvostaan, käytännössä teknisestä arvostaan. Koska koululainoja ei lyhennetä, on järjestelmän kannalta osoittautunut toistaiseksi ratkaisemattomaksi ongelmaksi, että velkamäärät kumuloituvat suhteessa vakuutena olevien koulurakennusten vakuusarvon kehitykseen. Sopimuskoulut eivät kaupungin kouluja koskevista hankkeista poiketen saa valtiolta palautuksena myöskään investointihankkeiden sisältämiä arvonlisäveroja ja kyseiset verot jäävät kunkin hankkeen lopullisiksi kustannuksiksi. Hankkeisiin sisältyvät arvonlisäverot eivät kasvata rakennuksen vakuusarvoa, eivätkä kuulu lyhentämättömällä koululainalla rahoitettaviin menoihin.

Valtiontuki ja kuntalain 129 §

Komission tiedonannon (2016/c 262/01) mukaan julkista koulutusta, joka järjestetään julkisen tahon rahoittaman ja valvoman kansallisen koulutusjärjestelmän puitteissa, ei pidetä valtiontukisäännösten mukaisena taloudellisena toimintana. Komission tiedonannossa julkisesta koulutuksesta todettua sovelletaan myös yksityisiin kouluihin, jotka saavat rahoituksensa pääosin julkisista varoista. Myönnettävään lainaan ei siten sisälly SEUT 107(1) artiklan mukaista valtiontukea.

Kuntalain 129 §:n 1 momentin mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädettyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Kaupungin talouden tunnuslukujen perusteella voidaan todeta, että kaupungin lakisääteisten tehtävien hoitamisen tai talouden ei erittäin varovaisestikaan arvioituna voida katsoa vaarantuvan Helsingin Uusi yhteiskoulu Oy:lle myönnetyn lainan vuoksi.

Määrärahat

Kaupungin talousarvion kohdalla 9 01 02 01, Lainojen myöntäminen kouluille, on kaupunginvaltuuston 28.2.2024 hyväksymät ylitysoikeudet huomioiden käytettävissä sitomattomia lainamäärärahoja yhteensä 14,4 miljoonaa euroa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

29.04.2024

Asia/10

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 09 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Lainahakemus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Talous- ja suunnitteluosasto

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 04.04.2024
§ 39

HEL 2024-000672 T 02 05 03 00

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto puolsi kaupunginhallitukselle Helsingin Uuden yhteiskoulun 4 900 000 euron lisälainaa koskien perusparannuksen ja laajennuksen hanke-suunnitelman enimmäishinnan korottamista 4 900 000 eurolla arvonlisäverottomana siten, että hankkeen kokonaiskustannukset ovat enintään yhteensä arvonlisäverottomana 16 650 000 euroa syyskuun 2023 kustannustasossa.

Rakennusten ja yleisten alueiden jaosto puolsi ehdolla, että kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa puoltavan lausunnon Helsingin Uuden yhteiskoulun esittämästä lisälaina-asiasta.

Esittelijä

vs. tekninen johtaja
Hannu Seppälä

29.04.2024

Asia/10

Lisätiedot

Markku Hakonen, projektinjohtaja: 09 310 39569
markku.hakonen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 26.03.2024 § 66

HEL 2024-000672 T 02 05 03 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi Helsingin uuden yhteiskoulu Oy:n hallitukselle puoltavan lausunnon Pihlajamäkeen osoitteeseen Lucina Hagmanin kuja 4 toteutettavan perusparannuksen ja laajennuksen 4 900 000 euron lisälainasta siten, että koululle myönnetty laina on arvonalisäverottomana 16 650 000 € marraskuun 2023 kustannustasossa.

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto antaa oman lausuntonsa lisälainan myöntämisestä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Vera Schulman, yksikön päällikkö, puhelin: 310 20777
vera.schulman(a)hel.fi

11

Helsingin kaupungin työllisyyspalveluliikelaitokseen sijoitettavien virkojen perustaminen 6.5.2024 lukien

HEL 2024-005603 T 01 01 00

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää perustaa Helsingin kaupungin työllisyyspalveluliikelaitokseen sijoittuvat seuraavat kuusi virkaa 6.5.2025 lukien: neljä yksikön johtajan virkaa, yksi hallintopäällikön virka ja yksi hankintapäällikön virka.

Esittelijän perustelut

Kuntalain 87 §:n mukaan virka perustetaan sellaisia tehtäviä varten, joissa käytetään julkista valtaa.

Kaupunginvaltuusto on tehnyt päätöksen työllisyyspalveluliikelaitoksen perustamisesta (kaupunginvaltuusto 13.3.2024, § 59). Työllisyyspalveluliikelaitos huolehtii julkisten työvoimapalveluiden tuottamisesta ja kaupungin työllisyyden edistämisestä sekä niihin liittyvästä kehittämisestä ja koordinaatiosta ja työikäisten kotoutumista edistävien palveluiden tuottamisesta.

Valtakunnallisen TE24-uudistuksen myötä Helsinki ottaa julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuun 1.1.2025 alkaen. Järjestämisvastuun piiriin kuuluvat palvelut ja tehtävät määritellään muun muassa työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023), kotoutumisen edistämisestä (681/2023), työllistymisen monialaisesta edistämisestä (381/2023) sekä kuntouttavasta työtoiminnasta (189/2001) annetuissa laeissa sekä työttömyysturvalaissa (1290/2002). Tehtäviin sisältyy merkittävässä määrin julkisen vallan käyttämistä.

Yksikön johtajien, hallintopäällikön ja hankintapäällikön virkojen perustamistarve liittyy edellä mainittujen tehtävien vastaanottamiseen. Työllisyyspalveluliikelaitoksen perustamista koskevan kaupunginvaltuuston päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä tarvittavat virat perustetaan organisaatiorakenteen täsmennyttyä vuoden 2024 aikana ja sijoitetaan väliaikaisesti kaupunginkanslian elinkeino-osastolle ja siirretään 1.1.2025 lukien toimintansa aloittavaan työllisyyspalveluliikelaitokseen.

Yksikön johtajien, hallintopäällikön ja hankintapäällikön tehtävissä aloitettavien tai näihin sijoitettavien henkilöiden tehtäväkuvaan kuuluu työllisyyspalveluliikelaitoksen 1.1.2025 käynnistyvän toiminnan suunnittelu ja valmisteleminen sekä vuoden 2024 loppuun asti käynnissä olevaan

työllisyyden kuntakokeiluun liittyvät valvonta-, kehittämis-, seuranta-, tilastointi-, ennakointi- ja ohjaustehtävät.

Työllisyyspalveluliikelaitos jakautuu neljään yksikköön: Ennakolliset palvelut, Kohtaantopalvelut, Polkupalvelut ja Työnantajapalvelut.

Kuntalain 91 §:n 1 momentin mukaan valtuusto voi hallintosäännössä siirtää toimivaltaansa kunnan muille toimielimille, luottamushenkilöille ja viranhaltijoille.

Delegoitua toimivaltaa voi käyttää vain virkasuhteinen henkilö, minkä vuoksi yksikön johtajien tehtävät on perustettava virkoina. Yksikön johtajan tehtäviin sisältyy kaupungin delegoidun toimivallan käyttämistä muun muassa henkilöstöasioita koskevassa päätöksenteossa. Yksikön johtaja myös toimii tarvittaessa liikelaitoksen toimitusjohtajan sijaisena. Hallintosäännön 5 luvun 10 §:n 3 momentin mukaan liikelaitoksen toimitusjohtajan ollessa estyneenä hänen tehtäviään hoitaa liikelaitoksen johtokunnan määräämä viranhaltija.

Hallintopäällikön tehtävä edellyttää virkasuhdetta, sillä tehtävässä käytetään kaupungin delegoitua päätösvaltaa esimerkiksi tietopyyntöihin, kanteluihin ja muutoksenhakuihin liittyvässä päätöksenteossa.

Hallintosäännön 20 luvun 8 §:n mukaan hankintapäätökset tekee toimielin tai viranhaltija hankintavaltuuksien rajoissa. Hankintapäällikön tehtävä edellyttää virkasuhdetta, sillä tehtävään sisältyy hankinnoista ja investoinneista päättämistä.

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 4 § 1 momentin mukaisesti perustettaviksi esitettävät virat tullaan täyttämään julkisen hakumenettelyn kautta.

Perustettaviksi esitettäville viroille on varattu määräraha kaupunginkanslian talousarviossa. Virkojen rahoitus tullaan ottamaan huomioon työllisyyspalveluliikelaitoksen henkilöstömäärärahoissa, joihin saadaan jatkossa korvauksena valtionosuusrahoitusta.

Hallintosäännön 12 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan henkilöstöjohtaja päättää tehtävien vaativuusluokittelusta ja tarkastusjohtaja lukuun ottamatta siihen perustuvasta palkasta, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei henkilöstöjohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle.

Kaupungilla johdon tehtävissä sovelletaan kokonaispalkkajärjestelmää, jonka soveltamispiiriin kuuluvat tehtävät on sijoitettu johdon roolirakennemallin mukaisesti vaativuusluokkiin (kansliapäällikkö 22.11.2022, § 219). Perustettaviksi esitetyt neljä yksikön johtajan virkaa sijoittuvat

29.04.2024

Asia/11

vaativuusluokkaan H4. Palkan määräytymiseen vaikuttavat olennaisesti tehtävän vaativuus sekä henkilön johtamiskyvykkyys ja suorituskyyky.

Hallintopäällikön ja hankintapäällikön virkojen tehtäväkohtaiset palkat on määritetty kunta-alan yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) määräysten ja tehtävän vaativuuden arvioinnin perusteella. Hallintopäällikön tehtäväkohtaiseksi kuukausipalkaksi on päätetty 5 455,42 euroa. Hankintapäällikön tehtäväkohtaiseksi kuukausipalkaksi on päätetty 5 000 euroa.

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 13 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää viran perustamisesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Helena Wendorf, johtava asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslian elinkeino-osasto
Taloushallintopalveluliikelaitos
Kaupunginkanslian henkilöstöosasto

29.04.2024

Asia/12

12

Oikaisuvaatimus työllisyysjohtajan päätökseen koskien työllisyysdenhoidon järjestöavustuksia vuodelle 2024

HEL 2024-002627 T 02 05 01 00

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päätti hylätä Atlantis FC Edustus ry:n oikaisuvaatimuksen koskien työllisyysjohtajan päätöstä työllisyysdenhoidon järjestöavustukset vuodelle 2024, 29.2.2024 (§ 7). Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia laillisuus- tai tarkoituksenmukaisuusperusteita, joiden johdosta työllisyysjohtajan päätöstä olisi muutettava tai se olisi palautettava uudelleen käsiteltäväksi.

Esittelijän perustelut

Atlantis FC Edustus ry on tehnyt oikaisuvaatimuksen koskien päätöstä työllisyysdenhoidon järjestöavustukset vuodelle 2024, 29.2.2024 (7 §). Työllisyysjohtaja päätti olla myöntämättä avustusta Atlantis FC Edustus ry:lle.

Kansliapäällikkö on 23.3.2023 § 48 päättänyt siirtää toimivallan kaupunginkanslian elinkeino-osaston käytävissä olevien avustusrahojen jakamisessa elinkeino-osaston työllisyysjohtajalle.

Kuntalain (410/2015) 134 §:n 1 momentin mukaan kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimus tehdään 2 momentin mukaan 1 momentissa tarkoitetun toimielimen ja sen jaoston sekä sen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle.

Oikaisuvaatimuksen saa kuntalain 137 §:n mukaan tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus tulee tehdä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Atlantis FC Edustus ry on asiassa asianosainen, joten yhdistyksellä on ollut oikeus tehdä asiassa oikaisuvaatimus. Oikaisuvaatimus on tehty määräajassa ja oikealle toimielimelle.

Avustushakemus ja työllisyysjohtajan päätös

Atlantis FC Edustus ry haki työllisyysavustusta toiminta-avustuksena 10 000 euroa työkokeilujen järjestämisestä aiheutuviin kuluihin.

Työllisyysjohtaja perusteli päätöksessään 29.2.2024 (§ 7) Atlantis FC Edustus ry:n avustushakemuksen hylkäämistä seuraavasti: Avustuksen myöntämisen kriteerit ei täyty. Ei riittävää näyttöä toimintavarmuudesta.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo, että päätös on Atlantis FC Edustus ry:n osalta virheellinen ja toivoo, että se otetaan uudelleen käsittelyyn.

Oikaisuvaatimuksen tekijä toteaa, että päätöksen perusteluissa mainitaan, että ensisijaisesti huomioon otetaan vuositasolla toteutettavat työkokeilupäivät ja että edellytyksenä on toiminnan kohdistuminen kaupungin työllisyysenhoidon painopisteryhmiin. Oikaisuvaatimuksen mukaan yhdistyksellä on ollut useampana vuonna kohderyhmään kuuluvia työkokeilijoita, jotka on koulutettu tehtävään ja varustettu yhdistyksen asusteilla. Oikaisuvaatimuksen mukaan hakija on jopa kyennyt työllistämään jonkun työkokeilijoista työkokeilun päätyttyä.

Lisäksi todetaan, että oikaisuvaatimuksen tekijä ei ymmärrä mihin kohdistuu hylkäävän päätöksen peruste: ei riittävää näyttöä toimintavarmuudesta. Oikaisuvaatimuksen mukaan yhdistys on toiminut yhtäjaksoisesti vuodesta 1981, seuralla ei ole verovelkaa ja seuran edustusjoukkue on saanut Palloliiton lisenssin valtakunnalliseen Ykköseen.

Avustuskriteerit

Työllisyysavustusta myönnetään yhdistyksille ja säätiöille, joiden toiminta edistää työttömien helsinkiläisten työllistymismahdollisuuksia.

Toiminta-avustusta myönnetään seuraaviin tarkoituksiin:

Avustus myönnetään yleisavustuksena järjestöjen toimintaan. Myöntämisessä otetaan ensisijaisesti huomioon vuositasolla toteutettavat työkokeilupäivät. Työkokeilulla tarkoitetaan TE-palveluna järjestettävää työpaikalla tapahtuvaa työkokeilua. Lisäksi otetaan huomioon työttömille tarjottavat työllistymistä edistävät koulutukset sekä muu työllistymistä edistävä ryhmätoiminta. Edellytyksenä on toiminnan kohdistuminen kaupungin työllisyysenhoidon painopisteryhmiin (pitkään työttömänä olleet, nuoret, maahanmuuttajat) sekä toiminnan suuntautuminen tavoitteellisesti kohti avoimia työmarkkinoita tai koulutukseen.

Avustuksen myöntämiseen vaikuttavat hakijan toiminnan tulokset ja laajuus, palvelujen laatu sekä yhteisön asiantuntemus. Avustusta myönnettäessä huomioidaan toiminnasta aiheutuvat kustannukset, esimerkiksi palkkaus- ja tilakustannukset suhteutettuna toiminnan laajuuteen, sekä edellisten vuosien tavoitteiden toteutuminen.

Päätöksen perusteleminen

Helsingin kaupungin myöntämät avustukset ovat harkinnanvaraisia. Työllisyysavustusta myönnetään yhdistyksille ja säätiöille, joiden toiminta edistää työttömien helsinkiläisten työllistymismahdollisuuksia. Työllisyysavustusta ei myönnetä korvaukseksi siitä, että tarjoaa työkokeilupaiikkoja vaan avustuksen myöntämiseen vaikuttavat hakijan toiminnan tulokset ja laajuus, palvelujen laatu sekä yhteisön asiantuntemus.

Ensisijaisesti on arvioitu hakijan mahdollisuuksia ja edellytyksiä tarjota työkokeilupaiikkoja helsinkiläisille työttömille. Lisäksi on arvioitu toiminnan aikana tapahtuvaa tavoitteellista poluttamista avoimille työmarkkinoille tai koulutukseen, hakijan tarjoamia koulutuksia ja ryhmätoimintaa sekä hakijan kokonaisuudessaan toteuttamaa helsinkiläisten työttömien työllistymistä edistävää toimintaa ja sen laatua. Laadullisten edellytysten sekä toimintakyvyn arvioinnin tarkastelussa on kiinnitetty huomiota mm. hakijan rooliin, aktiivisuuteen ja näkyvyyteen työllisyydenhoidon toimintakentällä sekä taloudellisen ja hallinnollisen toiminnan asianmukaisuuteen ja läpinäkyvyyteen. Valmistelussa on lisäksi kiinnitetty huomiota hakijan taloudellisiin toimintaedellytyksiin sekä siihen, että tuettava toiminta edistää kaupungin työllisyydenhoidon tavoitteiden toteuttamista.

Työllistymistä edistävän toiminnan sisällöllistä ja laadullista arviointia tehdään avustushakemuksessa esitetyn lisäksi arvioimalla hakemuksen liitteissä eli toimintasuunnitelmassa ja toimintakertomuksessa olevaa tietoa sekä yhdistyksen sääntöjen mukaista toiminnan tarkoitusta.

Hakemuksessaan hakija kertoo tarjoavansa vuoden 2024 aikana viidestä kahdeksaan seuratoimintaan liittyvää työkokeilupaiikkaa. Tavoitteena löytää yhdistykselle hyviä työntekijöitä tuleville vuosille. Työkokeilujen kesto 3-6 kk sisältäen opastuksen ja koulutuksen työkokeilu-tehtävään sekä jatkumahdollisuuksien kartoituksen. Hakijan toimintakertomuksesta ja toimintasuunnitelmasta ilmenee, että hakija ei määrittele tavoitteita, tee seurantaa tai muutoinkaan suunnittele työllistymistä edistävän toiminnan tarkoitusta tai sisältöä.

Hakija ei hakemuksen perusteella tarjoa työllistymistä edistävää koulutusta tai muuta työllistymistä tukevaa toimintaa välittömästi työkokeilu-tehtävään liittyvää osaamisen kehittämistä lukuunottamatta. Lisäksi toimintasuunnitelmasta ilmenee, että toimintakauden tavoitteena on peilillisen menestyksen lisäksi selkeästi ylijäämäisen tilinpäätöksen tekeminen mm. avustuksia hakemalla. Hakijan sääntöjen mukainen toiminnan tarkoitus ei sisällä työllistymistä edistäviä elementtejä.

Tehdyn tarkastelun tuloksena on todettavissa, että hakija tarjoaa työkokeilupaiikkoja, mutta hakijalla ei ole kokonaisvaltaista toimintasuunni-

29.04.2024

Asia/12

telmaa työllistymistä edistävän toiminnan järjestämisestä, seurannasta tai pyrkimyksestä ohjata työkokeilijoita kokeilun jälkeen hakeutumaan avoimille työmarkkinoille tai koulutukseen, hakija ei profiloitu työllistymistä edistävän toiminnan järjestäjänä. Näin ollen hakijan toiminnan ei katsota olevan laadultaan ja asiantuntemukseltaan sillä tasolla, että sitä voitaisiin pitää työllisyysavustuksen myöntämiskriteerien edellyttämällä tavalla riittävän toimintavarmana.

Hakijasta hakemuksen ja sen liitteiden perusteella tehdyn kokonaisarvioinnin perusteella työllisyysjohtaja on todennut, että hakijan toiminta ei täytä työllisyysavustuksen myöntämiseksi asetettuja kriteerejä. Päätöksen perusteluissa riittämättömällä toimintavarmuudella viitataan hakijan toteuttamaan työttömien helsinkiläisten työllistymismahdollisuuksia edistävään toimintaan, ei hakijan toimintavarmuuteen toteuttaa yhdistyksen tarkoituksen mukaista jalkapallotoimintaa.

Yhteenveto

Oikaisuvaatimuksen tekijä ei ole esittänyt sellaisia seikkoja, jotka osoittaisivat, että työllisyysjohtaja olisi käyttänyt harkintavaltaansa muuhun kuin mihin se tässä asiassa on ollut käytettävissä. Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös on ollut Helsingin kaupungin avustusten yleisohjeen ja työllisyysavustuksen myöntämiseksi asetettujen lisäehtojen mukainen. Oikaisuvaatimus tulee hylätä, koska siinä ei ole esitetty sellaisia laillisuus- eikä tarkoituksenmukaisuusperusteita, joiden johdosta työllisyysjohtajan päätöstä koskien työllisyydenhoidon järjestöavustukset vuodelle 2024 olisi muutettava tai se olisi palautettava uudelleen käsittelyyn.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Sari Rasanen, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 43978
sari.rasanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Keskushallinto Kaupunginkanslia Elinkeino-osasto Työllisyyspalvelut Työllisyysjohtaja 29.02.2024 § 7

HEL 2024-002627 T 02 05 01 00

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

29.04.2024

Asia/12

Päätös

Työllisyysjohtaja päätti avustamiseen varatun määrärahan jakamisesta liitteen 1 mukaisesti.

Avustukset myönnetään ehdolla, että

- avustus tulee käyttää vuoden 2024 aikana helsinkiläisiin kohdistuvana toimintana liitteessä 1 määritellyyn tarkoitukseen,
- avustuksen käytöstä tulee antaa selvitys 30.6.2025 mennessä,
- avustuksen saajan tulee toiminnassaan ja taloudenpidossaan noudattaa Helsingin kaupunginhallituksen 28.10.2019 hyväksymiä, tämän päätöksen liitteenä 2 olevia avustusohjeita sekä liitteessä 3 mainittuja työllisyysavustuksen käyttöä koskevia lisäohjeita.

Avustukset maksetaan talousarviokohdasta työllisyys 14001, sisäinen tilaus 1817100004 työllisyysavustukset.

Päätöksen perustelut

Haettavana olleet avustukset

Työllisyydenhoidon järjestöavustukset vuodelle 2024 julistettiin haettavaksi seuraavasti:

Työllisyysavustusta myönnetään yhdistyksille ja säätiöille, joiden toiminta edistää työttömien helsinkiläisten työllistymismahdollisuuksia.

Avustusta myönnetään seuraaviin tarkoituksiin:

Toiminta-avustus

Avustus myönnetään yleisavustuksena järjestöjen toimintaan. Myöntämisessä otetaan ensisijaisesti huomioon vuositasolla toteutettavat työkokeilupäivät. Työkokeilulla tarkoitetaan TE-palveluna järjestettävää työpaikalla tapahtuvaa työkokeilua. Lisäksi otetaan huomioon työttömille tarjottavat työllistymistä edistävät koulutukset sekä muu työllistymistä edistävä ryhmätoiminta. Edellytyksenä on toiminnan kohdistuminen kaupungin työllisyydenhoidon painopisteryhmiin (pitkään työttömänä olleet, nuoret, maahanmuuttajat) sekä toiminnan suuntautuminen tavoitteellisesti kohti avoimia työmarkkinoita tai koulutukseen.

Avustuksen myöntämiseen vaikuttavat hakijan toiminnan tulokset ja laajuus, palvelujen laatu sekä yhteisön asiantuntemus. Avustusta myönnettäessä huomioidaan toiminnasta aiheutuvat kustannukset, esimerkiksi palkkaus- ja tilakustannukset suhteutettuna toiminnan laajuuteen, sekä edellisten vuosien tavoitteiden toteutuminen.

Toiminnan kehittämisavustus

Avustus myönnetään työttömille tarkoitetun järjestötoiminnan kehittämiseen, järjestöjen sisäisen osaamisen lisäämiseen, viestinnän vahvistamiseen, palveluiden kehittämiseen ja lisäämiseen sekä uusien yhteistyöpolkujen avaamiseen. Kehittämisavustusta voidaan myöntää myös useammalle järjestölle yhteisestä hakemuksesta.

Kuulutus haettavana olevasta työllisyysavustuksesta julkaistiin osana kaupungin avustusten yhteiskuulutusta 2.12.2022 Helsingin Sanomissa ja Hufvudstadsbladetissa. Hakemukset tuli jättää kaupungin sähköiseen asiointipalveluun 14.12.2023 klo 16.00 mennessä. Määräaikana hakemuksen jätti 25 hakijaa.

Nykyiset myöntämisperusteet ovat olleet voimassa vuodelle 2017 kohdistuvasta avustushausta lähtien. Avustuksen myöntämisen taloudellisenä tavoitteena on työmarkkinatuen kustannuksiin vaikuttaminen. Strategian mukaisesti kaupungin työllisyydenhoidon painopisteitä ovat nuoret, pitkään työttömänä olleet sekä maahanmuuttajat. Avustuksella ei tueta sellaista työllistymistä edistävää toimintaa, johon myönnetään muuta suoraa kaupungin tukea.

Kansliapäällikkö on 23.3.2023 § 48 päättänyt siirtää toimivallan kaupunginkanslian elinkeino-osaston käytettävissä olevien avustusmäärärahojen jakamisessa elinkeino-osaston työllisyysjohtajalle.

Hakemusten käsittely

Avustushakemusten käsittelyssä on noudatettu kaupungin avustusten yleisohjeita sekä työllisyysavustuksen myöntämiselle asetettuja lisäehtoja.

Ensisijaisesti on arvioitu hakijan mahdollisuuksia ja edellytyksiä tarjota työkokeilupaiikkoja helsinkiläisille työttömille. Lisäksi on arvioitu toiminnan aikana tapahtuvaa tavoitteellista poluttamista avoimille työmarkkinoille tai koulutukseen, hakijan tarjoamia koulutuksia ja ryhmätoimintaa sekä hakijan kokonaisuudessaan toteuttamaa helsinkiläisten työttömien työllistymistä edistävää toimintaa ja sen laatua. Laadullisten edellytysten sekä toimintakyvyn arvioinnin tarkastelussa on kiinnitetty huomiota mm. hakijan rooliin, aktiivisuuteen ja näkyvyyteen työllisyydenhoidon toimintakentällä sekä taloudellisen ja hallinnollisen toiminnan asianmukaisuuteen ja läpinäkyvyyteen. Valmistelussa on lisäksi kiinnitetty huomiota hakijan taloudellisiin toimintaedellytyksiin sekä siihen, että tuettava toiminta edistää kaupungin työllisyydenhoidon tavoitteiden toteuttamista.

Aikaisemmin avustusta saaneiden hakijoiden osalta arviointiin on vaikuttanut edellisten vuosien avustusten käyttö. Kaikki aikaisemmin työllisyysavustusta saaneet ja vuodelle 2024 hakemuksensa jättäneet ovat antaneet hyväksyttävän selvityksen edellisen avustuksen käytöstä.

Valtiontukisääntelyn soveltuminen

Sopimuksen Euroopan unionin toiminnasta (SEUT) 107(1) artiklan mukaan jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Vuodelle 2024 myönnettävien työllisyydenhoidon järjestöavustusten päätösvalmistelussa on arvioitu soveltuuko SEUT 107(1) artiklan mukainen valtiontukisääntely kyseisiin toimenpiteisiin. Valtiontukiarviointi on tehty kunkin avustushakemuksen osalta erikseen.

Avustusten hakijoiden toiminta on yleisesti hyödyllistä. Arviointien lopputuloksena on ettei yksikään tuensaaja harjoita sellaista taloudellista toimintaa, jolla olisi vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Valtiontukisääntöjä sovelletaan ainoastaan, kun tuensaaja harjoittaa taloudellista toimintaa eli tarjoaa tavaroita tai palveluja markkinoilla (Komission tiedonanto Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontuen käsitteestä, EUVL 2016/C 262/01, kohdat 6, 7 ja 12). Avustuksilla ei myöskään ole vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Avustukset myönnetään sellaista toimintaa varten, joka palvelee ensisijaisesti paikallisia asiakkaita ja joka ei todennäköisesti houkuttele asiakkaita muista Euroopan unionin jäsenvaltioista. Tuen vaikutus rajat ylittävien investointien tai sijoittautumisen edellytyksiin on enintään marginaalinen (Komission tiedonanto Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontuen käsitteestä EUVL 2016/C 262/01, kohta 196).

Ennakkotieto vuoden 2025 avustusten hakemisesta

Työllisyysavustuksen myöntäminen nykymuodossaan päättyy vuoteen 2024. Kevään 2024 aikana tehdään selvitys työllistymisen edistämiseksi tarkoitetun toiminnan avustamisesta jatkossa. Mahdollinen uusi avustustyyppi vuodesta 2025 lukien tulee ensimmäisen kerran haettavaksi syksyllä 2024. Asian etenemisestä tiedotetaan kaupungin avustusasiantia koskevilla verkkosivuilla osoitteessa avustukset.hel.fi > työllisyysavustus

Lisätiedot

29.04.2024

Asia/12

Sari Rasanen, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 43978
sari.rasanen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

29.04.2024

Asia/13

13

Yhteistyösopimus pääkaupunkiseudun tiedeyhteistyön toteuttamisesta 2024–2028

HEL 2024-005045 T 00 01 06

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä liitteenä olevan sopimuksen pääkaupunkiseudun tiedeyhteistyöstä sekä yhteistyössä toteutettavien tutkimushankkeiden rahoittamisesta Helsingin yliopistossa ja Aalto-yliopistossa vuosina 2024–2028. Sopimuksen yhteistyökumppaneita ovat Helsingin kaupunki, Espoon kaupunki, Vantaan kaupunki, Aalto-yliopisto ja Helsingin yliopisto.

Helsingin kaupunki toimii yhteistyön koordinaattorina ja sopimuksen myötä kaupungille syntyvät kokonaiskustannukset vuosina 2024–2028 ovat yhteensä 2 657 000 euroa, joista kaupungin rahoitusosuus on 1 157 000 euroa jakautuen seuraavasti: 77 000 euroa vuonna 2024 ja vuosina 2025–2028 vuosittain 270 000 euroa sisältäen arvonlisäveron. Kustannuksiin varaudutaan keskitetyn hanketoiminnan määrärahassa talousarviokohdassa 1 50 04. Määrärahat osoitetaan kaupunginkanslian strategiaosaston kaupunkitietopalvelut-yksikön käytettäväksi.

Lisäksi kaupunginhallitus kehotti pormestaria allekirjoittamaan sopimuksen ja oikeutti pormestarin tekemään siihen tarvittaessa teknisluonteisia tai muuten vähäisiä muutoksia.

Esittelijän perustelut

Kaupunkistrategian mukaan Helsinki tekee aktiivista yhteistyötä korkeakoulujen kanssa tutkimus- ja innovaatiotoiminnassa ja nojautuu parhaaseen riippumattomaan tutkijaosaamiseen omaa toimintaansa uudistaessaan. Tavoitteena on palveluita tai toimintatapoja uudistettaessa mahdollistaa aito tutkimusasetelma, jotta saadaan tietoa toimienpiteiden vaikuttavuudesta. Kaupunkistrategiaan on myös kirjattu tavoitteeksi kutsua tutkijoita mukaan kaupungin keskeisiin uudistushankkeisiin.

Pääkaupunkiseudulla on tehty tiedeyhteistyötä alueen suurten tutkimusyliopistojen eli Helsingin yliopiston ja Aalto-yliopiston kanssa jo 1990-luvun loppupuolelta lähtien eri muodoissa. Aiempia yhteistyömuotoja ovat olleet mm. professuurien rahoittaminen, erilaiset hankerahoitusohjelmat, suora hankeyhteistyö sekä viimeisimpinä Kaupunkiakatemia-yhteistyö (2016–2023), Aallon kaupunkitaloustieteen professuuri (rahoi-

tus 2019–2023), tutkijatohtoriyhteistyö (2018–2025) sekä Helsingin yliopiston Max Planck -instituutin rahoittaminen vuodesta 2023 alkaen.

Yhteistyötä ja vuorovaikutusta yliopistojen kanssa halutaan jatkaa pääkaupunkiseudun tietopohjaisen kehittämisen tukemiseksi. Vuonna 2024 käynnistetään uusi tiedeyhteistyön malli, jossa on kaksi erillistä osaa 1) kaupunkipolitiikan arviointineuvosto ja 2) tutkimushankeyhteistyö. Tiedeyhteistyön tavoitteena on tukea pääkaupunkiseudun kehittämistä strategisesti merkittävässä teemoissa, tuottaa kaupunkien päätöksenteossa hyödynnettävää tutkimustietoa sekä tutkimuspohjaista arviointia, hyödyntää mahdollisuuksien mukaan kaupunkien itse toiminnassaan tuottamia aineistoja sekä kehittää tutkimusyhteistyön rakenteita. Tiedeyhteistyön toivotaan tuottavan tietoa, joka tukee aiempia yhteistyömalleja suuremmin kaupunkien päätöksentekoa ja toiminnan suunnittelua.

Pääkaupunkiseudun tiedeyhteistyön sopimuksella sovitaan Helsingin, Espoon, Vantaan, Helsingin yliopiston ja Aalto-yliopiston tiedeyhteistyön tavoitteista ja muodoista, rahoituksesta ja muusta resursoinnista. Tiedeyhteistyön kokonaisrahoitus on käynnistämivuonna 2024 yhteensä 137 000 euroa ja vuosina 2025–2028 vuosittain yhteensä 630 000 euroa. Vuoden 2024 kustannuksista vastaavat kaupungit seuraavasti: Helsinki 77 000 euroa, Espoo 30 000 euroa ja Vantaa 30 000 euroa. Vuosien 2025–2028 vuosikustannuksista vastaavat kumppaniorganisaatiot seuraavasti: Helsinki 270 000 euroa, Espoo 150 000 euroa, Vantaa 150 000 euroa, Helsingin yliopisto 30 000 euroa ja Aalto-yliopisto 30 000 euroa. Toteutettavissa hankkeissa yliopistoilta edellytetään myös omarahoitusosuutta.

Yhteistyötä ja sen kokonaisrahoitusta hallinnoi Helsingin kaupunki. Toiminnasta vastaavat käytännössä yhteistyön kaksi työntekijää, joiden työantajatahona on Helsingin kaupungin kaupunkitietopalvelut-yksikkö.

Tiedeyhteistyön kokonaisuutta ohjaa valmisteluryhmä, jossa kaikki kumppaniorganisaatiot ovat edustettuina. Valmisteluryhmä kokoontuu kaksi kertaa vuodessa laajennetulla kokoonpanolla päätöskokoukseen, jolloin kokouksiin osallistuvat myös kaupunkien johtajat sekä yliopistojen rehtorit/vararehtorit. Näissä kokouksissa kaupunkien johtajat ja rehtorit päättävät valmisteluryhmän esityksestä strategisen tason linjauksista, kuten arviointineuvoston raportin ja hankehaun teemoista, arviointineuvoston kokoonpanosta sekä tekevät lopullisen päätöksen rahoitettavista hankkeista. Yhteistyömallin osat:

Kaupunkipolitiikan arviointineuvosto

Kaupunkipolitiikan arviointineuvoston jäsenenä on 4–5 arvostettua talous- ja yhteiskuntatieteen tai muun kaupunkitutkimusalan tutkijaa, ja

osa jäsenistä voi vaihtua vuosittain arvioitavan teeman mukaan. Arviointineuvosto tuottaa vuosittain riippumattoman arvion jostakin keskeisestä kaupunkipoliittisesta teemasta ja esittelee tulokset vuosittain tiedeyhteistyön laajennetussa valmisteluryhmässä sekä yleisöseminaarissa. Arviointineuvoston tavoitteena on myös nostaa kaupunkipolitiikan teemoja julkiseen keskusteluun sekä tuoda kaupunkipolitiikan näkökulmaa myös valtion päätöksentekoon.

Tutkimushankeyhteistyö

Hankeohjelmasta rahoitetaan Aalto-yliopiston ja Helsingin yliopiston toteuttamia enintään 2 vuoden pituisia tutkimushankkeita. Hankkeissa painotuksena on empiirinen politiikka-arviointi, kausaalitutkimus sekä satunnaiskokeina tehdyt tutkimukset. Tutkimusaloja ei ole rajattu, vaan tavoitteena on rahoittaa hankkeita eri tieteenaloilta. Yliopistoilta edellytetään 20 % omarahoitusosuutta hankkeissa.

Hankkeet ovat tieteellisesti korkeatasoisia ja mahdollistavat tieteellisen julkaisemisen, mutta kaupunkien tarpeisiin tuotetaan lyhyt noin 10 sivun tutkimusraportti, jossa ovat keskeiset tulokset sekä mahdolliset toimintasuositukset. Hankkeet järjestävät itse yleisöseminaarin tulosten esittelemiseksi.

Tiedeyhteistyön valmisteluryhmä kokoaa ja valitsee kerran vuodessa hankeohjelman tutkimusaiheet. Aiheen toteuttamisesta kiinnostuneet tutkimusryhmät lähettävät 1 sivun tiivistelmän tutkimusideastaan ja osallistuvat idean esittelytilaisuuteen, jonka jälkeen toteuttajat valitaan valmisteluryhmän päätöskokouksessa. Vähintään vuoden kestäville hankkeille kootaan omat aihekohtaiset seurantaryhmät pyytämällä kaupunkien toimialajohtajia nimeämään niihin 2 toimialojen edustajaa/organisaatio. Kaupunkien toimialojen tulee sitoutua yhteistyöhön tutkimuksessa tarvittavien aineistojen käytössä sekä siihen, että henkilöstön työaikaa käytetään tiedeyhteistyöhön riittävällä tavalla.

Arviointineuvoston työn ja hanketoiminnan lisäksi vuosittain järjestetään avoimia tiedeyhteistyön vuorovaikutustilaisuuksia.

Helsingin kaupungin Helsingin yliopistolle ja Aalto-yliopistolle tämän päätöksen mukaisesti antama tuki ei kuulu valtioneuvoston tukien piiriin. Komission tiedonannossa valtioneuvoston tukien käsitteestä (2016/C 262/01) todetaan, että tietyt yliopistojen ja tutkimusorganisaatioiden toiminnot eivät kuulu valtioneuvoston tukien piiriin. Tämä koskee julkisten koulutuspalvelujen lisäksi riippumattoman tutkimus- ja kehitys-toiminnan (T&K) harjoittamista tiedon lisäämiseksi ja ymmärryksen parantamiseksi, yhteistyöhön perustuva T&K-toiminta mukaan luettuna.

29.04.2024

Asia/13

Pääkaupunkiseudun kaupunkien johtajat käsittelivät kokouksessaan 16.2.2024 tiedeyhteistyön uutta mallia ja hyväksyivät yhteistyömallin ja sen rahoituksen jatkovalmisteluun. Toimintamalli ja sopimus on viimeistely yhteistyössä yliopistojen kanssa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Heikki Pursiainen, kaupunkitietopalvelujen päällikkö, puhelin: 09 310 22621
heikki.pursiainen(a)hel.fi
Annina Ala-Outinen, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 36588
annina.alaoutinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tiedeyhteistyösopimus 2024-2028 ja liitteet 1-2
- 2 Liite 3: Tiedeyhteistyön viestinnän yhteisrekisteriliite
- 3 Liite 3A: Tietosuojavastaavat
- 4 Liite 3B: Käsittelytoimien kuvaus
- 5 Liite 3C: Seloste käsittelytoimista
- 6 Liite 3D: Henkilötietojen käsittelyn suostumuslomake

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

14

Alueen varaaminen Yrjö ja Hanna -säätiö sr:lle vanhusten palveluasuntohankkeen suunnittelua varten (Kannelmäki, tontti 33149/1)

HEL 2024-004047 T 10 01 01 00

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus varaa Yrjö ja Hanna -säätiö sr:lle (Y-tunnus 1059533-5) Helsingin kaupungin 33. kaupunginosan (Kaarela) sosiaalista toimintaa palvelevien rakennusten tontin (YSV) 33149/1 vanhusten palveluasuntohankkeen suunnittelua varten seuraavasti:

- Varausalue on liitekartan 1 mukainen ja käsittää tontin (YSV) 33149/1 (pinta-ala noin 13 561 m², rakennusoikeus 6 000 k-m²).
- Varaus on voimassa 31.12.2026 saakka.
- Varauksensaaja on velvollinen noudattamaan liitteenä 3 olevia erityisiä varausehtoja, liitteenä 4 olevia yleisiä varausehtoja sekä liitteenä 6 olevaa toimintaohjetta kaupungin rakennuttajille.

Esittelijän perustelut

Hakemus ja hankkeen kuvaus

Yrjö ja Hanna -säätiö sr (hakija) pyytää hakemuksellaan (5.3.2024) tontin 33149/1 varaamista erityisryhmille suunnattujen vuokra-asuntojen toteuttamiseksi tontille.

Tontilla sijaitsee vuonna 1978 rakennettu Kannelkoti, joka on Kannelmäessä sijaitseva muistisairaiden hoitoon erikoistunut vanhainkoti. Kannelkoti on huonossa kunnossa ja sen tilat eivät laitoshoitopaikkoineen enää vastaa nykyaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen tarpeita. Kannelkodin palvelut tuottaa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle Helsingin Seniorisäätiö. Yrjö ja Hanna -säätiö on yleishyödyllinen ja valtakunnallinen toimija, joka kehittää ja rakentaa palveluasumista ikäihmisille ja muille erityisryhmille.

Helsingin Seniorisäätiö ja Yrjö ja Hanna -säätiö ovat käyneet uudiskohteen rakentamista koskevia yhteistyöneuvotteluja. Kannelkodille tutkittuista tilaratkaisuista parhaaksi vaihtoehdoksi on todettu uuden palveluasumiseen tarkoitetun rakennuksen rakentaminen.

Yrjö ja Hanna -säätiö on teettänyt hankkeesta viitesuunnitelman, jonka mukaan tontille voidaan voimassa olevan asemakaavan mukaisesti toteuttaa nykyaikaiset, täysin esteettömät ja turvalliset asunnot sekä näitä palvelevat tilat ikäihmisten ympärivuorokautista asumispalvelua varten. Hankkeen myötä nykyiset 100 laitoshoidon paikkaa voidaan korva-

ta 100 ympärivuorokautisen palveluasumisen paikalla. Tarkoituksena on, että Yrjö ja Hanna -säätiö vuokraisi valmiin kohteen Helsingin seniorisäätiölle.

Sijaintikartta on liitteenä 2. Hakemus ja viitesuunnitelma ovat oheismateriaalissa.

Hallinta- ja rahoitusmuoto

Tontille 33149/1 toteutetaan ikäihmisille ympärivuorokautiseen palveluasumiseen suunnattuja vuokra-asuntoja valtion ns. pitkällä korkotulella.

Asemakaava- ja tonttitiedot

Asemakaava- ja tonttitiedot	
Asemakaava nro	6947
Asemakaava tullut voimaan	28.6.1973
Tontti	33149/1
Käyttötarkoitus	YSV Sosiaalista toimintaa palvelevien rakennusten korttelialue, jolle saa sijoittaa vanhusten asuntolan
Osoite	Vanhaistentie 15
Kiinteistötunnus	91-33-149-1
Pinta-ala m ²	13 561
Rakennusoikeus k-m ²	6 000

Tontin varaaminen

Kaupunginhallituksen 1.4.2019, 220 § hyväksymien tontinluovutusta koskevien linjausten sekä niitä tarkentavien soveltamisohjeiden mukaisesti kaupunki varaa asuntotontit pääsääntöisesti julkisten hakujen ja kilpailujen kautta. Kaupunginhallituksen 1.4.2019, 220 § hyväksymien linjausten ja niitä täydentävien tontinluovutuslinjausten soveltamisohjeiden kohdan 2.5 "Asuntotonttien suoravaraukset" mukaan kaupunki voi kuitenkin tapauskohtaisesti arvioitavin erityisin perustein varata tontteja ja alueita suoravarauksin ilman julkista hakua esimerkiksi silloin, jos yksittäinen tontti varataan säänneltyyn asuntotuotantoon ja hankkeen toteuttamisella on kiire.

Tontin 33149/1 varaamista Yrjö ja Hanna -säätiölle voidaan pitää perusteltuna, koska uudisrakentamishanke mahdollistaa sen, että kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala saa nopealla aikataululla soveltuvat tilat ikäihmisten ympärivuorokautista palveluasumista varten.

Varaus toteuttaa kaupunkistrategiaa ja asuntopoliittisia tavoitteita. Varaus täyttää myös asuntotonttien suoravaraukselle kaupungin ko. alu-

eelle asettamat asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotojakaumaa koskevat tavoitteet.

Varausehdot

Tontinvarauksessa noudatetaan liitteenä 3 olevia erityisiä varausehtoja, kaupungin tavanomaisia tontinvarausehtoja sekä kulloinkin voimassa olevaa kaupunkiympäristön toimialan maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelun kaupungin tonttien rakennuttajille laatimaa toimintaohjetta "Kaivu- ja louhintatoimenpiteiden suorittaminen sekä kaadettavat puut" (15.10.2021).

Tontin myöhempi luovuttaminen

Varattava tontti on tarkoitus myöhemmin luovuttaa kaupunginhallituksen 1.4.2019, 220 § päättämien asuntotonttien luovutusta koskevien linjausten mukaisesti vuokraamalla pitkäaikaisesti.

Tontin markkina-arvon määrittäminen perustuu puolueettoman arvioijan laatimaan erilliseen selvitykseen tai puolueettoman arvioijan hyväksymään hinnoittelumalliin. Valtion tukemassa asuntotuotannossa tontin markkinaehtoisesta maanvuokrasta myönnetään ARA:n edellyttämä huojennus, joka on määräaikainen ja voimassa niin kauan kuin tontille toteutettavien asuntojen huoneenvuokran tai asumisoikeusvastikkeen määrittämisessä noudatetaan vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeus-talolainojen korkotuesta annetun lain (604/2001) mukaista omakustannusperiaatetta. Edellä mainittu valtion tukemille hankkeille myönnettävä huojennus koskee ns. pitkällä korkotuella toteutettavia hankkeita.

Tontin vuokrausperiaatteet tullaan vahvistamaan tontin pitkäaikaisen maanvuokrasopimuksen laadinnan yhteydessä. Tonttia koskevat yksityiskohtaiset luovutusehdot vahvistetaan maanvuokrasopimuksen hyväksymisen yhteydessä noudattaen kaupungin käyttämiä asuntotonttien ja asumista palvelevien tonttien yleisiä luovutusperiaatteita.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin maa- ja vesialueiden varaamisesta rakentamiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

29.04.2024

Asia/14

Liitteet

- 1 Varausaluekartta
- 2 Sijaintikartta
- 3 Erityiset varausehdot
- 4 Tonttien yleiset varausehdot
- 5 Kaupungin ilmoitus maaperän puhtaudesta
- 6 Toimintaohje ”kaivu- ja louhintatoimenpiteiden suorittaminen sekä kaadettavat puut” (15.10.2021)

Oheismateriaali

- 1 Suunnitelma
- 2 Hakemus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Varauksensaaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 09.04.2024 § 203

HEL 2024-004047 T 10 01 01 00

Vanhaistentie 15

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus varaa Yrjö ja Hanna -säätio sr:lle (Y-tunnus 1059533-5) Helsingin kaupungin 33. kaupunginosan (Kaarela) sosiaalista toimintaa

29.04.2024

Asia/14

palvelevien rakennusten tontin (YSV) 33149/1 vanhusten palveluasuntohankkeen suunnittelua varten 31.12.2026 saakka seuraavin ehdoin:

- varausalue on liitekartan 1 mukainen ja käsittää tontin (YVS) 33149/1 (pinta-ala noin 13 561 m², rakennusoikeus 6 000 k-m²).
- varauksensaaja on velvollinen noudattamaan liitteenä 3 olevia erityisiä varausehtoja, liitteenä 4 olevia yleisiä varausehtoja sekä liitteenä 6 olevaa toimintaohjetta kaupungin rakennuttajille.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Marja Hannikainen, johtava tonttiasiamies, puhelin: 310 52178
marja.hannikainen(a)hel.fi

29.04.2024

Asia/15

15

Valtuutettu Juhani Strandénin aloite Hanasaaren hiilivoimalan säilyttämisestä energiantuotannossa

HEL 2023-012905 T 00 00 03

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus katsoo valtuutettu Juhani Strandénin aloitteen loppuun käsittelyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Juhani Strandén ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Hanasaaren hiilivoimala tulee säilyttää energiantuotannossa jatkossakin, eikä toimintoja tule ajaa alas vuoden 2023 aikana. Aloite on liitteenä 1.

Aloite käsitellään hallintosäännön 30 luvun 11 §:n mukaisesti kaupunginhallituksessa.

Kaupunginhallitus toteaa, että Hanasaaren hiilivoimalasta vastaa Helen Oy. Helen Oy:ltä on pyydetty aloitteeseen liittyen lausunto, joka on liitteenä 2.

Helen Oy:n lausunnossa todetaan että yhtiö on sulkenut Hanasaaren kivihiehellä toimivan yhteistuotantolaitoksen Helsingin kaupungin tahtotilan mukaisesti 1. huhtikuuta 2023. Hanasaaren kivihiehellä oli mahdollista sulkea, koska Helen oli toteuttanut mittavan investointiohjelman Hanasaaren kivihiehellä tuotannon korvaamiseksi Helsingin lämmöntuotannossa. Fossiilisen energiantuotannon kasvaneet päästöoikeuksien, polttoaineiden ja energian hankinnan kustannukset olivat tehneet Hanasaaren kivihiehellä tuotannosta taloudellisesti kannattamatonta, joten siirtyminen uuteen puhtaampaan energiantuotantoon on myös lämmityssiakkaiden kannalta kannattavampi vaihtoehto kuin fossiilisen kivihiehellä tuotannon jatkaminen Hanasaarella.

Hanasaaren kivihiehellä tuotannon lopettaminen tukee myös Helsingin kaupungin päästövähennystavoitteita. Hanasaaren voimalaitoksen sulkeamisen myötä Helenin hiilidioksidipäästöt putoavat 40 prosenttia ja Helsingin päästöt 20 prosenttia. Vaikutukset eivät ole mitättömät valtakunnallisellakaan tasolla, sillä Hanasaari on Helen Oy:n mukaan tuottanut viime vuosina noin kaksi prosenttia koko Suomen päästöistä.

Hanasaaren kivihiehellä voimalan sulkemisen jälkeen voimalan toiminnot ajettiin alas keväällä 2023 ja Helen Oy aloitti voimalan purkutyöt. Purkutyöt ovat jo edenneet siihen pisteeseen, että laitoksen tuotantokäyttö

29.04.2024

Asia/15

ei ole enää mahdollista. Helen Oy on sopinut Helsingin kaupungin ja kaupunginmuseon kanssa alueen purkamisen yksityiskohdista ja kaupunki on antanut purkuluvan voimalalle. Kaupungin oma valmisteleva työ alueen jatkokäytöstä on vielä kesken. Helen Oy jatkaa alueella energiatuotantoa rajatummalla Hanasaaren energiakorttelin alueella.

Helen Oy:n lausunnon mukaisesti yhtiö on päättänyt kivihiilituotannon paitsi ympäristö myös taloudellisista syistä tilanteessa, jossa vaihtoehtoinen tuotanto on kaukolämpöasiakkaiden kustannusten kannalta kannattavampaa kuin kivihiilen käytön jatkaminen. Kivihiileen perustuva sähkön ja lämmön yhteistuotanto ei ole taloudellisesti kannattavaa nykyisessä toimintaympäristössä.

Toimivalta

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n mukaan kaupunginhallituksen on osoitettava aloite vastattavaksi sille lautakunnalle tai johtokunnalle, jonka toimivaltaan tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetty toimenpide kuuluu. Kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja suoraan kaupunginhallituksen alaisen viranomaisen toimivaltaan kuuluvia toimenpiteitä koskevat aloitteet jäävät kaupunginhallituksen vastattavaksi. Kaupunginhallituksen vastattavaksi jää myös aloite, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Patrick Wahlman, Konsernianalyytikko, puhelin: 310 33714
patrick.wahlman(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Aloite
- 2 Helen Oy:n lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

16

Kaupunginvaltuuston 24.4.2024 tekemien päätösten täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, että kaupunginvaltuuston 24.4.2024 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

86 §, Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ei toimenpidettä.

87 §, Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Ei toimenpidettä.

88 §, Eron myöntäminen varavaltuutetun luottamustoimesta sekä sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan yksilöasioiden jaoston jäsenen valinta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan yksilöasioiden jaostolle ja Taloushallintopalveluliikelaitokselle.

89 §, Hankesuunnitelman hyväksyminen koskien Stadin ammatti- ja aikuisopiston Savonkadun toimipaikan korvaavien tilojen perusparannusta ja toiminnallisia muutoksia (Vallila, Nilsiäkatu 6)

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle ja kasvatusta- ja koulutuslautakunnalle.

90 §, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:lle vuokrattaville kiinteistöille

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote vuokralaiselle ja kaupunkiympäristön toimialalle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle.

91 §, Itäkeskuksen peruskoulun ja lukion alueen asemakaavan muutos (nro 12836) (sisältää liikennesuunnitelman)

Toivomusponsi kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymä HSY:lle, Säteilyturvakeskukselle, STUK.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle, asemakaavoitukselle, kaupunkiympäristön toimialalle ja kaupunginmuseolle.

92 §, Nuottaniemen huviloiden asemakaavan muutos (nro 12747) (sisältää liikennesuunnitelman)

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle, asemakaavoitukselle ja kaupunginmuseolle.

93 §, Valtuutettu Eeva Kärkkäisen aloite veneiden talvisäilytyksestä

Ei toimenpidettä.

94 §, Kokouksessa jätetyt aloitteet

Kokouksessa jätettyjen aloitteiden osoittamisesta vastattavaksi päätetään erikseen.

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

29.04.2024

Asia/17

17

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 17.

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto
- elinkeinojaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta 23.4.2024

- suomenkielinen jaosto

- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölaikunta 23.4.2024

- ympäristö- ja lupajaosto 25.4.2024

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 23.4.2024

- kulttuurijaosto

- liikuntajaosto

- nuorisijaosto

sosiaali-, terveys ja pelastuslautakunta 22.4.2024

- sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan pelastusjaosto

- sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan yksilöasioiden jaosto 25.4.2024

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos 24.4.2024

- taloushallintopalveluliikelaitos 23.4.2024

- työterveysliikelaitos 24.4.2024

- rakentamispalveluliikelaitos

- liikenneliikelaitos

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

29.04.2024

Asia/17

apulaispormestarit

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nelskylä, Kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano